

Kjøbenhavns Universitets Forhandlinger fra 1604 til 1608.

Ovenfor S. 69 ff. er meddelt Uddrag af det ældste nu bevarede Bind af Acta Consistorii. Her følger et lignende Uddrag af det næste Bind i Rækken.

Acta Universitatis Hafniensis.

Ab Anno 1604 7 Junij. Ad An-
num 1608, diem 29 Julij.

Anno 1604 Junij VII traditus est Rectoratus solemniter in templo D. Virginis Clarissimo et Præstantissimo viro Dño M. Ivaro Stubbæo, Hebrææ Lingvæ Professori in Acad. Hafniensi.

Eo Rectore Magnifico Convocationes actæ sequentes.
Notario Academiæ jurato, Johanne Alano H. Q. f. f. s.

20 Junij 1604 Convocatio.

2. Actum est de M. Jacobo¹⁾ procuratore Univers. in Scania, et lecta est eius obligatio, qua tenetur Universitati. Propositum fuit, ut questor mitteretur in Scaniam. Sed conclusum: M. Jacobum adhuc esse in officio, igitur si mutandus esset, legitime eum abdicandum, igitur vocandum esse. Totam autem causam inter Capitulum et Academiam

¹⁾ M. Jakob Svaning, Kannik i Lund.

transferendam ad adventum Cancellarij: et committendam conservatoribus academæ.

7. Drude S. D. Peders¹⁾ begierer nogle vogne tiill Roskilldt med sten oc kalck. Item att Kongens breff uar udgangitt, att bønderne y it herritt skulle age fraa Oringborrigh 12 læsz kalck eller sten. Quæsitum, an Universitatis tenentur eo mandato? Resp.: Constitutiones foundationis habent, ut petantur ab Universitati.

8. Rursus de M. Francisco²⁾, som icke haffde forligt sig med den Mand: att hans [Mod-]Part bidde 5 timer, och ingen kom fraa M. Frantz. Concl.: mittatur cum patre pueri Pedellus Johannes, et injungat Judicio senatus: ineat reconciliationem, eller der bliffuer giort nogit andit der ued.

12. M. Jonas³⁾ conquestus est de inquietudine, quæ ipsi esset ex carcere publico, inclusis vociferantibus et tumultuantibus. Cupivit transferri in locum a suo Musæo longiorem.

Convocatio acta die Julij 6. 1604.

2. Klagett ViceRector om den store wskickelighed med Studiosis, att de siden S. Hans Dag haffde opdruckitt 16 eller 18 ^t Tyskøll, med Maygilde, Krantze etc. War kommen fraa Christen Mikellszøn, som haffde fangit en Mundslag. Och at hand haffde ueritt y Communitetit, da ware ickuden foramlitt 30 personer, de andre ware till dræcks. Advocatus est Præpositus, och adspurde Resenius hannom, huad dett uar for banquet, han oc de andre haffde for hender. Resp.: Jeg ued intet der aff, ieg haffuer ickon ueritt der 1 dag, oc intett øll giffuett. Vocatus est Henricus Norvegianus; interrogatus, an dederat Symbolam. Resp.: non. Quoties interfuit, rogatus. R. Tres dies, Dominica, Visitationis et ante Octiduum. Quot tonnas ebiberunt? R. 1 huer dag. Quot essent? R. fire 30.

¹⁾ Afdøde Dr. Peder Sørensen, kgl. Livlæge.

²⁾ M. Frants Jonsen, Rektor ved Frue Skole (s. foran S. 123 ff.).

³⁾ M. Jon Jakobsen Venusinus.

R. Resenius: eratis 26. Quis author esset conviuiorum. **R.** Jeg ued dett icke. An dederat aliquid? **R.** nihil; neque sertum accepit. Vocatus præterea Nicolaus Vinter. Interrogatus, huor for han haffde begønt dett Law? Dixit, se non inchoasse. Quoties interfuit? 1° respondit: se semel tantum. Om hand tørde suerrie der paa. **R.** per animam suam se saltem bis interfuisse ij dage. An tonnam dederat? **R.** dedit unam cum uno ex cantoribus Regiis.

Oc sagtte **D. Resenius**, huorforre hand haffde forført hannom, att hand icke behøffuede Kongens kost? Quia pater eius dives satis. Recusavit studiosus, se dixisse; se falso delatum ad **D. Resenium**. Revocatus Præpositus, interrogatus, cur non aderat in mensa? **R.** se valetudinarium fuisse. Et alio die cur non? **R.** se adfuisse parentibus suis. Injunctum est illi, convocet Decanos, qui describant in catalago, qui ex qualibet mensa adfuerunt ipsis Symposiis, et quos invitaverant; nisi se velint purgare juramento. 2. Prælegat etiam ipsis legem in Tabula scriptam publice de symposiis. 3. ut admoneat eosdem, ne accedant istas computationes sub poena relegationis.

Convocatio 14 Julij 1604.

Conquestum est de petulantia et improbitate Studiosorum quorundam, qui potaverant in ædibus Matthiæ Francisci paa Nørregaade. Pulsaverant institorem Laurentium, som kallde denne Johannem Gregorij Kollding, qui principalis fuit auctor tumultus, en Skabhallsz etc. Alius fuit Holgerus Clementis Cimber, qui pulsaverat Coldingensem in horto et in cæmeterio novo. Alij præterea fuerunt præsentēs: Hans Mikellsøn, Per Clawszøn, Hans Christenszøn, Jens Perszøn. Conclusum: omnes simul ingrediantur carcerem, qui erant numero 8. Et emittantur pro ratione delicti, alij citius, alij manebunt diutius, etc.

Convocatio 21 Julij 1604.

3. Aderat **M. Franciscus** cum parente pueri, qui legi curavit reconciliationem factam a Dño **M. Kraftio** et **Jacobo Brenner**. Concl.: **M. Franciscus** debet **Pueri Patri** 15

thaleros. Spondit Rector; ita porrecta manu sunt reconciliati.

Convocatio 29 Julij 1604.

1. Andreas Palladius, Inspector udy Wallckendrops boder, klagett offuer Hans Dyneszøn¹⁾, ochsaa beneficiarius Valchendorphianus, qui post multas contumelias ipsum appetiuit cultro, ut cogeretur Magnifico statim conqueri istam injuriam. In jus vocatus uterque. Andreas testes adhibet: qui antequam admissi fuerunt jurabant per Deum, se veritatem dicturos. 1. erat Johan. Petri, cuius testimonium conveniebat cum Andreæ. 2. Erasmus Stephani, testatus est se audivisse verba Johannis ad Andream: Hand skulle komme y Hu, att hand haffde dragit Knif tiill hannom. etc. sed cultrum non vidit. 3. alius studiosus Sigvardus idem fere quod Eras. Stephani de verbis minaribus, cultrum in manu And. non uidisse. 4. Paulus Norvegianus venit; verba audivisse se testabatur. Petenti Andreæ noluit gladium concedere etc. Concl.: Reconciliati sunt data manu his conditionibus: Johannes Dionysius, oratione habita intra 8tiduum in præsentia Professorum in Collegio et stipendiariorum, deprecabitur culpam, quod fecerit contra leges; quo etiam tempore solvet marcas 6 Rectori. Inde liber propter intercessionem D. Gellii et Severini Andreæ.

3. Om den Bonde, Peder Smid, som haffde forachttitt Rectoris breff, oc talld spottelig om Uniuersitetit etc. Concl. Rector skall udsende fire eller femb Karle aff Byen post legitimum processum, som skall tage hannom oc førre hannom hid tiill byen fangen²⁾).

4. Actum est de quodam Studioso, qui petiit se inscribi in Numerum studiosorum, qui depositus Franeckeri est. Ubi neque est decanus, neque studium Universitatis privi-

¹⁾ Vistnok den i Ny kirkehist. Saml. V, 149. 473–81 omtalte Person af samme Navn.

²⁾ Om Peder Smed fra Bukkerup og hans mærkelige Bedrifter se Danske Mag. 4. R. IV, 105 ff.

legiatum. In camera, dixit, se depositum etc. Negatum ipsi fuit, nisi deponatur. Frater M. Lagonis.

5. Alius studiosus Randrusiensis, qui testimonium attulerat e Schola Ottoniensi a M. Nicolao¹⁾, quod eius non fuerat, sed eius imitata manus, depositus sub M. Stephanio decano, et inscriptus. Cum autem testimonium inventum esset falsum, præsentem M. Nicolao, qui illud deferebat ad Rectorem, carceri est inclusus, et nomen ipsius rursus deletum est. Intercessione D. Vilhadi²⁾ factum; ut dilatione res quiesceret. Secessit interim Lubecam, inde Testimonium adfert. Quæritur, an debeat rursus inscribi. Concl.: maneat per semissem anni, ut cognoscamus de ipsius profectu.

6. Lectæ sunt literæ, quibus Episcopus Fionię respondet Rectori de M. Nicolao Hammero et pecunia Universitati debita. Sententia erat, Professores skulle sende deris fuldmacht, som hannom kunde anklage Otthoniæ. Inde commendabat filium suum Universitati.

7. De iis, som y Communitetet haffuer ueritt och sammen affdruckitt 16 eller 18 t. Tyskøll contra leges. Concl.: privabuntur mensa per octiduum, qui sunt in Communitate, qui aderant.

11 Augusti 1604 Convocatio.

M. Jonas proponerede om Bistrup Tiende, aff huillken H. Jørren³⁾ Succentor y Roskyllde tiill tager sig S. Agnete gaaes Tiende, som haffuer ligtt tiill Universitetet 22 Aar. Concl.: att hannom skall tiil skriffuis aff Rectore oc Universitetitt der om, och uide Aarsagen, cur sibi ista adscribat.

25 Augusti 1604.

Rector proponerede om nogle Bonde Sønner, som aff forelldrene siuntis att verre vduelig tiill gaarde, som Hans

¹⁾ M. Niels Hammer, Rektor i Odense.

²⁾ Dr. med. Villads Adamsen.

³⁾ Jørgen Henriksen (s. Rørdam, Hist. Kildeskrifter 2. R. II, 72 f.).

Persøns y Dalby, Per Nielavszøn. Bléff concluderet, att samme bønder skulle opsøge andre Universitetz Tienere, som varre anderstedz, att deris kunde bliffue fry, dog saa hemmeliig, att ingen skulle sige dennom att haffue giffuet dennom forre.

Søffren Mortenszøn, M. Mortens¹⁾ Søn og Roskylld, som haffde werritt tiill Auffsburgh under de Jesuvitter, begierrer aff Universitett ett Subsidium [in An]gliam²⁾; res agitabatur varie, an dignus, quia Jesuvita. Advocatus negavit se iis addictum esse. Concessi sunt ipsi — 4 thr.

M. Jonas agebat de carcere, unde nimium inquieta-batur a captivis et aliis externe accedentibus.

M. Tord begierrede Klede tiill j Kappe oc betaling for hans Kost en tiid lang, donec rediret Rostochio. Nihil conclusum.

12 Septemb. 1604. Conventus.

Actum est om Bibelen (etc. Se Ny kirkehist. Saml. VI, 303).

Actum est de Jure Theologorum, quod soli illi inspiciant in Communitatem: Unde ipsis ista authoritas, quæsivit Rector. Lecta est super hac re fundatio Nova och Kongens Breff om Rectore, qui una cum illis inspiciat commodum Communitatis: Thi Superintendentens besueres tiid med Visitation, ut non possit adesse. Rector suarede, att hand uill icke gaa ind y Communitetet, uden hand er Persona Principalis, nec vult se submittere facultati Theologicae.

Convocatio 24 Septemb. 1604. P. M.

Proponerede Rector om Peder Smid, att hand uar udbrøtt aff fengselitt eller Jernnett; oc haffde consuleret Magnificum Dñm Cancellarium in isto negocio, som suarede, att mand skulle forfølge hannom paa hans fred paa det

¹⁾ M. Morten Pedersen, s. Ny kirkehist. Saml. III, 453 ff. 4. R. II. 536 ff.

²⁾ Ulæseligt, suppleret ved Konjektur.

sted, hand bøde, 2. og siden paa det Sted, hand udbrød. Och att hans guods maa beskriffuis.

Kom ij Borgere aff Anneburg uid Lantte Bhemen, att tygge Brandskatt, huis by uar nylig affbrentt. Men der deris breff lydde alleniste paa Søestederne, bleff dett dennom affslagett.

Convocatio 3 Octobris 1604.

4. Oluff Ibsens Stibszøn i Wallore will kiøbe sig fry, att hand icke skal nødis tiill nogen Universitetz gaarde. R. Hand skall giffue xxx thr. Dog naar hand fester en Jord paa Universitett, skall hannom affslagis 10 thr.

10. Proponerede Mag^{us} om Peder Gallt, som uar re-lægerit, oc hans tiid var ude. Quid faciendum? R. com-mendat se præceptori suo privato. Om hand motte ad-mitteris tiill kosten, som var dett meste. Responsum: Saa maa hand skicke sig.

17 Oct. 1604. Convocatio.

Actum de Novo Test. corrigendo (etc. Se Ny kirkehist. Saml. VI, 303 f.).

Item den studiosus homicida, si posset admitti ad functionem sacerdotalem post hoc factum. R. mand skall se hans Domb. Inde judicent Theologi de negotio ipso, antequam possit impetrare Regias Literas, quas petiit per Rectorem a Magnifico Cancellario, qui illud Judicium Theologorum præmittendum judicavit. Item, att hand skall staa obenbare skriffte.

Convocatio 22 Octob. 1604.

D. Resenius proposuit ex voluntate Regis et Mag^{ci} Cancellarij de Uniformitate instituenda in Scholis cum primis¹⁾, nec tamen libros novos inducendos hoc tempore etc. Voluit igitur Regia Majestas et Mag. Dñus Cancellarius, in septem Capitularibus Scholis omnes Rectores esse Magistros artium aut Candidatos. Tum etiam Hafnienses et Malmogienses Rectores. Et ut hypodidascoli

¹⁾ Her kan til Nød ogsaa læses: pueris.

sint Baccalaurei. 3. Ut et in tabula proponantur libri legendi in Scholis juxta singulas classes, et alia Exercitia etc. Binas igitur Resenius tabulas exposuit legendas, quæ continebant supradicta etc.

Convocatio 26 Octobris 1604.

Om Bibeloversættelsen (se Ny kirkehist. Saml. VI, 304).

31 Octob. 1604. Convocatio.

1. Proponerede Rector de reconciliatione D. Episcopi cum Doct. Dibvadio, oc bleff udsentt tiill D. Episcopum ex Consistorio M. Stephanius oc Notarius etc.

2. Om Oldensuin vilde Rector oc Gellius uddrage, oc bleff M. Stephanius ombedett at uille uddrage, decano occupato.

4. Om Presterne, som ere tiill Universitett, icke skall giffue ollden gielldt, som i Sæby etc. R. minimum agnoscant apud Rectorem beneficium, giffue hamom jt ordt der for.

5. D. Gellius haffuer undt H. Jørgen i Roskillde S. Agnes tiende hallfparten for sig oc sine efterkommere, som hans breff uidere uduiszer.

7. De quodam scripto Jesuítico, som Resenius haffde, cui esset respondendum.

8. Andreæ Toxotis breff bleff læst, quibus excusat se non posse recipere gradum Magisterii, antequam promoveatur ad aliquam functionem, inde se libenter recepturum.

7 Novemb. 1604. Convocatio.

2. Actum a Rectore om en Stud huosz Nicolaum Quæstorem at skencke Mag^{co} Dño Cancellario. — R. deliberabitur illra.

Eodemdie A. M. 7 IXbris bleff læst iij Kongens breffue tiill D. Peder Winstrup Bispen, att Ingen, som effter denne dag drog tiill Jesuivternis skouler, skulle admitteris tiill nogen Geiszig bestilling her wdi Rigett. Et Episcopi diligentem eius rei curam haberent, ne forte cogatur alios Informatores vel visitatores scholarum instituere.

Dett Tredie war Confirmatz paa de Taffler oc ny reformatz, som huer skule skulle sig effter rette etc.

Omnia sub sigillo Regiæ Majestatis.

Dette allt bleff begieret att indskriffues udi den store Notarij bog, som er huosz Rectorem.

Convocatio 17 Novemb. 1604.

1. Vocaretur Johannes Coldingensis et admonitus, quod nunc 2° esset carceri inclusus, si tertio deprehensus fuisset in simili negotio, ut certe relegaretur. Accepit conditionem, et promisit vitæ emendationem.

2. (Om Johannes Udby, der havde studeret hos Jesuiterne, s. N. k. S. IV, 757).

28 Novemb. 1604.

Otte Pederszøn studiosus, qui alterum occiderat casuali homicidio oc dømbtt tiill bod aff Borremester oc Raad, comparuit, petens scire (ut ante) si posset admitti ad functionem Ecclesiasticam. R. ageret primo seriam pœnitentiam delicti commissi, antequam posset jungi Ecclesiæ: item siquidem petiit liberari ab absolutione publica, judicarunt eum serio non poenituisse. Derforre skall dett staa, indtiill hand bliffuer Deo supplex, oc Academiæ giffuer sin angerhed tiill kiende etc.

Aderat studiosus quidam Michael antehac furiosus oc haffde slagett Dñi Episcopi vinduer vd; petiit mensam in Communitate. Consilium dabatur ipsi, hand skulle giffue sig til ett Handverck, cum nec posset fieri minister, neque diaconus. Metuendum, ne incurrat in prius.

Decemb. 8 1604. Convocatio.

Indkom Seffren Christenszøn, Otte Brahis Stalldreng, som war slagett y giennem armen med en Kniff, oc i røggen i giennem hans leirtrøie. Oc beretter saaledes att verre tiill gangen: Att hand kom udi Vimelskaffttett, der møtte hannem tre Personer, veste icke, huo de vare: oc bød hand dennom en guod afftten to gange, oc tog sin hatt aff for dennom tre gange; en hollt hannom en liden løchte i ansigtsett, oc hand sagde tiill dennom: hollde

løckten tiill Side, ieg bad eder guod afften, er i bedre end suare mig? Saa støtte en løckten i mitt ansichtt, oc mig tiill Side, ræchte min Kraffue sønder, dog ved ieg icke, om han slog mig y giennom armen, eller i røggen. Siden bad ieg for Guds skyld, hand uille uerre tiill fritz med dett, ieg haffde faaitt: gick saa hen tiill en danne-
mands husz oc stod, saa komme end tre andre disse forrige tiill hielp, oc en med en Saastang, oc sagde: huor er den skelmer, som giorde den pallementt, hand skall faa denne oc denne etc. Jeg suarede: Jeg haffuer nock. Oc hand sagde: har du icke, daa skallt du faa. Slog saa tiill mig saaledis, att ieg bleff liggendis i Bertill Christenssens bislag, huor pedellen kom oc tog mig op etc. Oc bekiende, hand icke haffde noget i hans hand vden en handske, oc sagde hand, att den, som slog hannom y røggen, rachtte offuer M. Jens Kyds Axell.

Hand bleff adspurdt, om hand var ene. R. Jaa.

(1) Paa den anden Side berettett Matz Gierssøn, att hand oc M. Jens Kyd vare bødne tiill giest tiill Trude Aarremesters¹⁾, huos Iffuer Friss, oc att de icke haffde kniffue paa sig, men dennom motte laane tiill Trudes: Siden fælde de Iffuer Friss hiem, som uar beskenchtt, med to løchtter paa Østergade. Dog haffde de ingen handløchtter²⁾, mens fick en liden dreng kapperne.

(2) M. Jens oc den Anden suarede, att de icke haffde nogen pundertt³⁾, end ochsaa att Seffren Christensøn var skidden, der hand møtte hannom, att hand, der de vare sammen, besudlede hans kleder, att hand sellffuer gick stille, oc at Seffren offuerfald hannom paa gaden, oc at

¹⁾ Truid Aagesen, Organist ved Frue Kirke (s. D. biogr. Lex. I, 11). Om M. Jens Kyd se Rørdam, Kbh. Univ. Hist. III, 155. Begge vare stærkt paavirkede af Jesuiterne.

²⁾ Der siges senere, at det var en løchte med iij liuss udi, oc ingen handløchte. — formodentlig har Løgten siddet paa Enden af en Stang (Saastangen?).

³⁾ En Dolk.

folckene skulde raabet, der hand blef ført tiill Badskeren, att hand haffde foitt det, hand haffde leett effter.

(3) Poffuell Poffuillssøn skumager vindner, att der hand kom aff Powell Sk. dør, daa stod denne Karl Seffren oc blødde. Daa kom Matz Gierssøn vd oc spurde, huor den Strattrøffuer var, slog paa hannom med inn Saastang, som siden løb tiill Bertel Christenssøns. Siden kom hans Suoger vd med ett Kuosteskafftt. Thi inn liden dreng, Jens Kyds Broder, robte dennom vd.

(4) Hans Lauritzøn Gullsmed Suend vindner, att hand fullgde for^{ne} Seffuren aff Byslaget tiill Badskeren, oc der han fullde hannom tiillbage med andre Badsker Suene, [hørte han] at nogle folck robtte ud ad vinduet, vid Holger Rosenkrantzis Port y Hysken stræde, som M. Verner i boer: Hand haffde fangit dett, hand haffde lett effther. Longe remotum a loco.

(5) Jens Pedell vindede, att hand vid 9 slett tiill Jens Ollborrigs hørde, en skreg paa gaden, oc att en slog paa en anden, som hand haffde slagit paa en hummelseck; løb saa vd oc saa, at blodet løb [aff] hannom, oc saa fick hannom op aff bislagett oc fullde hannom [till] M. Mickells, oc der hand spurde, huo hannom slog, sagde hann: nogle Studentter haffuer slagitt mig.

(En Del flere Vidner bleve afhørte, men først ved et senere Forhør blev det bevist, at den, der havde stukket »den Hofkarl Seuffren« i Ryggen, var Peder Jørgensøn Kyd, en Broder til M. Jens Kyd; da Gjerningsmanden imidlertid neppe var Student, blev Søren tilholdt at »tale ham til for sine tilbørlige Dommere«. Mads Giersøn blev paamindet om at forlige sig med Søren, fordi »han saaledes havde tærsket ham i den Saastang«).

22 Decemb. 1604.

Gaff Henrick Wallkirck forre, att hand besuerdis med thesibus at trøcke, som var hannom møgit tiill skade, at der conscriberedis saa mange, med løn oc papir etc. Conclusum: Ingen maa trøcke mere end ij Arck paa

Universitetz bekostning y det høyieste, eller oc mindre: huis papir Universitetet betaler. Gjør nogen der offuer, betale sellffuer træk oc papir.

Propositum de Stipendiariis Regiis. Episcopus subjecit, Eliæ Isenbergij factam dudum mentionem per se, quod patet ex actis, igitur primo esse admittendum præ ceteris. R. conveniendum Cancellarium Mag^{cum}: utque studeat Theologiæ: Promoveat Hafniæ. Suffragiis itaque omnium probatus.

Admonuit Dñus Episcopus Notarium, et Doct. Resenius: Commendandum esse M. Paulum Andreæ¹⁾ Episcopo Lundensi nomine Rectoris, vi vacaret schola Malmogiana.

1605.

Januarij 5. Convocatio.

Actum est om Henrick Walleckircke Bogtrækker, att han entten skall lade sig indskriffue in Matriculam Universitatis secundum foundationem, eller oc att møste Trækkeriet. Derpaa att haffue betencken tiill Paaske. Item att betale for typis hebraicis, som Universitett haffuer betalldt, 60 thr.

Item actum om Doritte Docter Limbuigs: Quid legaverit D. Lemvici? Resp. Resenius, att hand haffde giffuit tiill Schuolen 500 thr., huilckett skulle fuldkommis²⁾. Dilatum negotium aff Niels Perssønn och Palie, hendis Brødre.

Noch bleff beuillgitt, att støllen i vor Frue Kircke Tornn skall belegges med Jern oc Jernbolltter, saa ingen skade motte vngefer ske entten paa klockerne eller muren. Proponente id M. Johan. Stephanio.

Convocatio 16 Januar 1605.

Proponerede Rector om en Mand, der haffde en Søn, som var fridløss, der sin Moder døde; om hand kunde arffue Moderen? R. non.

¹⁾ Var en Svoger til Dr. H. P. Resen (s. Rørdam, Kbh. Univ. Hist. II, 620).

²⁾ Jvfr. Kirkehist. Saml. 3 R. I, 392.

Och om Raszmusz Jacobszøn, Gamill Eske Billes Foged, som tribulerer Universitetets Tienner. Han' uille skriffue Eske tiill, ut Præfectus quiesceret a rusticis Universitatis, oc inttett dennom paaførre vden lov oc ret.

Item lod Rector indkalle en Studiosum uid Naffnn Jens Raszmuszønn, som hand ville haffue tiill Pedel i Peder Pouellszøns Sted, ut cælibes essent, et non desponsi etc.

Convocatio 23 Januar 1605.

Om Dr. Jørgen Dybvad (se Danske Mag. 4 R. II, 121 f.).

Convocatio 6 Februar 1605.

Om Disputatz bleff forslagitt oc approberitt, att	
Mathematicus in Januario	Medicus 1 ^{us} in Junio
Jurisperitus in Februario	Græcus in Julio
Logicus in Martio	2 ^{us} Theolog. in Sept.
Theologus 1 ^{us} in Aprili	Orator in Octob.
Physicus in Majo	Medicus 2 ^{us} in Novemb.

Hebræus in Decembri.

Convocatio 16 Feb. 1605.

Proposuit Mag^{cus} om Studiosi interfecti bonis, huilcket Byfogden haffde ladit skriffue sine Rectoris Jussu eller villie, huor der med skulle holldis, oc skriffuerne oc Tiennerne begier penge derfor. Resenius suarede, quia factum in suo rectoratu. Præfectum pro sua persona nihil petere etc. Concl. Siquidem Studiosi sunt bona, negotium ad Rectorem deferatur, et spectet, ne res trahatur in exemplum.

Noch skall Decanus ædilis lade bencke giørre vden Collegia superius et inferius, med borde, efftter Mag. Dñi Cancellarij befaling.

27 Feb. 1605.

Rector proposuit de Examine privato Magistrorum longe ante Promotionem, quod videatur non omnino cum fundatione convenire, igitur petiit suffragia, quid esset statuendum.

Respondit D. Joh. Resenius, Mag^m Dñm Cancellarium id semper voluisse et mandasse. 1° Cum M. Johan. Jani Alanus primum ad Academiam veniret, ne doceret in

Academia, antequam esset publico Professorum suffragio admissus et approbatus ad gradum Magisterii in Philosophia, idque secundum foundationem. Cui examini nullus tunc se opposuit. 2° Cum Abrahamus admissus fuit ad stipendium regium, ex communi Professorum suffragio Candidatus Philosophiæ salutatus, nemine contradicente, cum nemo debeat admitti nisi aut Magister aut Candidatus Philosophiæ. Nec sumptus soli facere possunt. 3° sunt Literæ Regiæ, quæ vetant quemquam adhiberi ad regendum Scholas Episcopales, nisi aut fuerint promoti aut candidati etc. Schola¹⁾ autem vacavit annum integrum suo Rectore. Hunc igitur Joh. Laurentij voluit certis de causis huic scholæ præfici Mag^{cus} Dñs Cancellarius.

Collecta suffragia quid faciendum esset. Responsum ab omnibus, parendum esse regiis Literis, verum videndum, ne nimium frequens actio sit talis propter exemplum non bonum.

Examen igitur constituatur die sequenti ab hora 1^a in 3^{am} et die sequenti similiter.

Actum est de studiosis ex Ducatu Slesuicensi et Holstatæ, qui regi parent, an etiam admittendi ad Mensam Regiam in Communitate. Responsum: foundationem esse pro iis, qui sunt nati in regno Daniæ, qui ibidem prosint scholis et ecclesiis, ideo multos rejectos fuisse a piæ memoriæ Nicol. Kaasio, nisi singulari gratia, imo quosdam commendatos a Regina matre et rejectos etc. Nil poterat concludi.

De tabulis cosmographicis Regiis in Bibliotheca quid faciendum proposuit Rector. R^m. De skulle tages afframmerne oc legges i kisterne, och Rammerne paa dett øffuerste lofft.

Item att bogskabbene, vdi huillke Kongens bøger erre y satte, skulle anstryges med røtt Sinnaaber farffue.

¹⁾ D. e. Viborg Skole (s. K. S. 3. R. IV, 543 f.).

4 Martij 1605. P. M.

Proponerede Dñus Episcopus om Elia Isenbergs Sønn oc Kongens penge, att han dennom motte bekomme. Collectis suffragiis, Dibvadius erat neutralis. Reliqui omnes adjecerunt sua vota lubenti animo, vt tamen omnia fierent secundum foundationem, ut studeret Theologiæ et hic cum primis in Magistrum promoveret. Episcopus suscepit ipsum omnia facturum.

Convocatio . . Aprilis 1605.

1. Exposuit Mag. Dñus Rector suam et M. Jonæ ex-quisitionem, quod scilicet egerant apud Rusticos examinandis rationibus Præfecti¹⁾, oc vduiste aff Jordbogen mange mangler støcke fraa støcke: Item om Sæby Kircke, och om en Steffning fraa Lantzdommer etc. Item om en Adelle graff, som skulle tilluckis i Sæby Kircke. Item om nogle bønder vden Kiøge, som uare møgit besuerede med reiser, vnder it skin aff Kiøge borgere, ligesom de skulle førre Kong. fadbor, oc deroffuer bleff besueritt. Att der skulle skriffues Borgemester i Kiøge tiill oc Raadit etc., oc siden at lide en domb.

Convocatio 27 Aprilis 1605.

1. Proposuit Mag. de Extraordinario Professore Mathematico M. Christ. Lumborre, quem quidem Mag^{cus} Dñus Cancellarius Christ. Frisius volebat alere de suo: Si interim Universitas vellet ipsi aliquid præterea addere. Nec tamen voluit Universitatem gravare, vden huad de ville giørre aff deris guode villie. Pars maxima consentiebat att giffue hannom dett første Aar, in Gratiam Mag. Dñi Cancellarij, 50 thr. Et ut doceret hora 8 A. M., donec constitueretur alius Jurisperitns.

¹⁾ Niels Pedersøn. En betydelig Del Forhandling, som ikke her ere afskrevne, fandt Sted paa denne Tid angaaende Urigtigheder i denne Mands Regnskab.

Convocatio 4 Maji 1605.

3. Rector proponerede, att M. Pouill¹⁾ i Roskild haffde ført hannom nogre penge aff Niells Hennricksøns Anno Gratiae. Item att Birritte S. D. Niells Hemmingsøns Efterleffuersehe haffuer beuillgitt M. Paulo en haffue, som hun haffuer aff Universitet. Rector suarede, att baade M. Paulus oc hun skulle billig møste den, efftterdi de icke haffuer giffuett saadant Universitet tiillkiende. Item om en anden abell hafue, som Kirstene mener sin att verre, som dog ligger tiill Clare guodz, som M. Jonas wed besked paa, att den var kallitt liden Clare Abell haffue etc., paa huillken hun skall uise sin herkomst med breffue, och de Professores, som drager tiill Capittells dom, skulle sa tale der om. etc.

6. Om Jacop Lippers Penge. Spurde Rector, huorforre hand daa gaff rentte? Suarede aff sin guode villie.

11 Maii 1605.

Propositum, att M. Lauritz Clausen skall verre Bisp i Stauanger. Oc M. Claus Hanssøn begier att maa succedere hannom vdi Amager Kircke. Collectis suffragiis, omnes consentiebant.

Item att M. Christiernus Lumborg skulle succedere in professione M. Claudij pædagogica. Conveniebant omnes et assentiebantur, quod prius probatum fuit a Mag^{co} Dño Cancellario.

Convocatio 18 Maji 1605.

Rector proponerede, att hand haffde per suffragiorum præeminentiam ladett sige Fogden Niells Persøn aff med sin Tienniste, vid Decanum och M. Christianum Ripensem, att hand her tiill dags skulle verre Professorernes bønder vbeuarett, mere endt hans Restantz regenskab er anrørendis. 2. att han skulle forsamle hues Uniuersitetz breffue, hand haffuer, och daa legge fra sig; 3. oc hues

¹⁾ M. Povl Pedersen, Sognepræst ved Roskilde Domkirke.

penge hand haffuer tiill Universitet tiillhørendis. Et quod responderit.

Oc der huoss proponerede Rector, att Vniuersitet behøffuede en ex professoribus, som uillde tage penge oc andett tiill sig, indtiill det bleff andett forornitt. Rector nominavit D. Gellium. Alij dominum Rectorem M. Ivarum, quod esset ipse magis versatus in rebus Universitatis.

Rector betackede Dñis Professoribus pro anno sui Rectoratus; et petiit suffragia noui Rectoris creandi. Omnium suffragiis electus est, q. f. f. s, Dñus D. Georg. Dibvadius, Theologiæ Doctor et Professor.

Rector

Dñus D. Georgius C. Dybvadius 1605.

Sub quo conuocationes sequentes.

Convocatio 5 Junij.

Actum est de M. Christierno Lumborrich recipiendo ad professionem pædagogicam: Qui etiam receptus est, præstito iuramento solenni.

Dñi Mag^{ci} Cancellarij mandato principio Junij skulle baccalaurei promoveris, ut ipsius verbis retulit Dñus D. Resenius. Decanus recepit se quam primum Baccalaureos promoturum. Et conclusum, non invitandos, sed acri examine tentandos, ut ita occasio afferatur studiis maioribus.

Item er M. Cunrado beuillgitt Gladsaxe tiendtt vdj iij Aar for den tax, som tiillforne er, iij Stude.

(I Mødet 10 Juli fastsattes Lønnen for den ny Foged, som skulde ansættes paa Universitetets Gods i Niels Pedersens Sted).

Convocatio 16 Julij 1605.

(Om en Studiosus Jesuiticus Laurits Mogensen, s. Danske Mag. 3 R. VI, 169 ff.).

1° Augusti 1605.

Mandato Regiæ Maiestatis transscriptum est Exemplar seu copia cautionis, quam Regiæ Maiestati pro 40000 thr. etc. dedit Legatus Anglicus, Christophorus Parchingius

1598. Exemplar autem sub sigillo Universitatis scriptum a Notario in Pergameno, quod mittatur in Angliam, authographo servato a Regia Maiestate. Infra autem sic habebatur:

Hoc præsens transsumptum cum originali illæso, salvo, et nulla sui parte viciato aut suspecto, de verbo ad verbum, in omnibus et per omnia consentire, Nos Rector et Professores Regiæ Universitatis Hafniensis hac subscriptione et publico eiusdem sigillo testamur. Actum 1 Augusti 1605.

Sub maiori sigillo.

Septemb. 14. 1605.

(Om Jagten paa Universitetets Gods, s. Danske Mag. 3. R. VI, 123).

Dñus D. Leonardus Metznerus Jurisconsultus receptus est in Numerum Professorum, præstito Juramento, in Matriculam primum receptus et inscriptus: inde præstitit Juramentum Professorum: atque ita receptus est. Q. d. b. f.

M. Jonas proposuit om Siffuert Beck, om Universitett ville bytte nogle bønder med hannom, med ij gaare i Halland liggendis etc. Respondit rector simpliciter Ney. Alij: mand ville forfaritt, huor om dett uar, oc siden suare hannom. — Exiit Rector.

Om Siffuer Beck: att det var vidtagitt aff Universitett, att de icke kunde skiffte med nogen Herremand eller nogen anden.

18 Septemb. 1605. P. M.

Bleff Pouill Matzøn¹⁾ indkalddt, huillken bleff sin løn forslagen effter den gamill tax 60 thr. 25 tr aur: ij pdt korn, i f. smør. Summa uist 110 thr. foruden skriffuer penge oc skriffuer skieppe. Med huillken hand skulle nøies indtiill videre tiennist. 2. att hand skulle haffue en tegnebog aff Jordbogen paa huert Aar at indskriffue forandring paa bønderne. 3. at hand ingen handell skulle

¹⁾ Universitetets ny Foged.

driffue med bønderne. 4. och ingen Gaarde bortt feste vden Rectoris villie. 5. att hand skulle sette nøyachtig bo[rg]ning for sig paa iij Aars tiid. 6. att hand huer fierding Aar skulle offuerleffuere huer Professori sit stipendium. Huillket allt hand skulle giffue skriffttlig fraa sig med forloffuerne med breff oc segell, oc hand y gien fick breff aff Universitett.

Atque ita prorecta Manu promisit fidelitatem Universitati. Emissi sunt ex Consistorio ad Mag^{cum} Dñm Rectorem M. Christiernus Ripensis et Notarius Johan. Alanus, cum Præfecto Paulo Matthiæ, att hand uilde confirmere hannom, vel dare sigillum Rectoris aut Universitatis, ut posset legitime confirmari. Respondit, se excusatum in prioribus de hisce omnibus negotiis, nec posse aliquid horum admittere. Ita redierunt negotio infecto.

28 Septemb. 1605.

Bleff Pouell Matzøn declarerett Universitetz Fogett oc der tiill fick Universitetz breff med Universitetz Segell, oc vnderskreffuitt med Notarij hand. Oc bleff hannom sønderlig befalitt att forsuare Universitetz bønder baade for andre oc for Niells Persønn, om hand uill dennom forwrette y nogen maade.

Convocatio 21 Octob. 1605.

(Orationem in Lectorio Magno habuit Leonardus Metsnerus J. V. D. pro introitu ad professionem juris).

Lecta est supplicatio Sacerdotis Scotici petentis Eleemosinam: cui erat uxor gravida. Collectis suffragiis, concessi sunt ipsi 4 thr.

Anno 1606.

..¹⁾ Januarij.

Proponerede Mag^{cus} om den haffue i Roskild eller engehaffue, som M. Christen haffde, att Velbyrdig Holger Gagge villde feste den for 60 dr., om huillken Dñus Epi-

¹⁾ Dagen er ikke anført, men det maa have været den 2den eller 3die.

scopus tiill forne haffde talitt. M. Ivarus mentte det beste, att hand den bekom, efftterdi hand uar Conservator Academiæ, oc hand bød mere end nogen Anden etc.

Convocatio 5 Aprilis 1606.

M. Jonas siger sig at haffue befaling att begierre Stipendium for Jens Paaske. D. Resenius pro filio D. Andreæ Laurentij¹⁾. Et Rector proponit pro Paulo Fossio.

Om en bog, der er dedicerit Universitett, de Jure Connubiorum.

Om D. Christophoro Dibuadio, som haffde dedicerit Universitett sin bog de triangulis.

Dabitur Doctori Cypreo ett Credentz paa 30 eller 40 dr. for sin bog eller en Söllffkande. Conclusum: Doctori Cypreo en Söllffkande paa 40 Dr dabitur for sin bog de Jure connubiorum, som hand haffuer dediceritt Universitati.

D. Christophoro Dibuadio skall foreris for sin bog 6 Rosennobell.

Convocatio 2).

Aderant D. Thomas Vice Rector. D. Resenius. D. Gellius. M. Jonas. M. Steph. M. Joh. Erasmi. M. Christ. M. Christophorus Knopff. M. Johan. Canutius pastor. M. Paulus Petræus Pastor Roschildensis. Excepit loco Notarij M. Christ. Longomontanus.

Lauritz Hanssønn³⁾ gaff sinn Stiffader D. Johanni Resenio ett fullt oc fast affkalld bode efftter Fædrene oc Møderne, hannom och hans Arffuinge, for sig oc sine Arffuinger vdi alle maade: och lige saa M. Christoffer i Roskilld med hannom.

. Item var oc Pouill Anderssønn⁴⁾ tiillstede, oc sellffuer

¹⁾ D. e. M. Povl Andersen. .

²⁾ Dagen ikke anført, men den falder mellem 19de og 28de Maj 1606.

³⁾ Søn af Hans Lavridsen, Kannik i Roskilde.

⁴⁾ Ovenanførte Søn af Prof. theol. Dr. Anders Lavridsen, hvis Datter Barbara først var gift med Kanniken Hans Lavridsen og siden med Prof. Hans Povlsen Rosen.

mundttligh gaff M. Christoffer Knoff affkalld, efftter som och opskriffitt der paa formellder, efftter sin s. Broder Peder Anderssøn: huillkett och D. Resenius gjorde paa sine egne vegne oc paa H. Hansis¹⁾ vegne i Tiuellsse med fuldmacht.

Item skøtte M. Christoffer Knoff D. Resenio en bod i Studij Strede, som S. M. Lauritz haffde arffuitt efftter sin Broder Peder Anderssønn.

Noch en bod paa Her Hans Andersøns vegne, arffuitt i lige maade, efftter fuldmachtis liudellsse.

Noch skøtte M. Hans Knudssønn for^{ne} D. Resenio end en Bod der huos, som hans høstru Doritte Anders Datter i lige maade arffuitt haffde.

Ad petitionem M. Jonæ prorogatum est Stipendium anni unius D. Tanchredo.

Convocatio 28 Majj 1606.

Lagde D. Joh. Resenius ij gamle breffue in Consistorium. Dett 1. paa den Gaardt, som D. Georg. Dibvad nu i boer, aff Her Jep Heie, der i bode. Det 2. giffuett aff Peder Jude paa en bod nest D. Joens²⁾ Residentz.

Bleff Kong. Maitz 15 dages Breff læst offuer M. Ivaro, teste Arnoldo Huitfeldio.

Refererede M. Jonas att haffue skencktt sin Stebsøn D. Tanchredo Lælio 500 Rigsdr, som stander huos Annicke Lambsdatter, oc fire boder, de 2 i Landemerckett och de ij vid Tuchthussitt eller Farueriett. Noch sine beste ij Søllffkander oc j guldkiede paa 120 f. aur.: huilkett er gaaitt solenniter tiill tinge, cum traditione.

Noch vdvalde M. Jonas D. Finckium och D. Gellium tiill sin hustrues verge oc forsuar, si ipsi humanitus quid accidisset quadam peregrinatione³⁾.

¹⁾ Hans Andersen (Søn af Dr. Anders Layridsen) Præst i Tygelse i Skaane.

²⁾ Dr. Jonas Charisius.

³⁾ M. Jon Venusinus skulde følge Christian IV paa hans Rejse til England.

Convocatio Pridie Pentecostes 1606.

Rector ipse infirmus. Ipsius nomine proposuit Dñus Episcopus: 1° De eo, qui habiturus sit orationem in Rectoratu, nominatus est Johan. Janus Alanus. [2°] Electus est in anni sequentis Rectorem Clarissimus Vir Dñus D. Tho. Finckius, medicus primus, omnium professorum suffragiis.

2 Pentecostes. Convocatio Extraordinaria.

Professores testes eorum, quæ D. Jonas Charisius exposuit nomine Regiæ Majestatis¹⁾.

Doctor Jonas exposuit voluntatem Majestatis Regiæ ad Dominum Laurentium, Patrem Societatis Jesu, qui huc venerat salui conductus ergo, ut hæreditatem quandam disponderet suam in Norvegia. Ad quod responsum est ipsi, Regiam Maiestatem non variis suspicionibus sed revera percepisse, illum non sincere, sed sub prætextu religionis pontificiæ spargendæ in hisce regnis expeditivisse: Igitur Regiam Maiestatem exemplo Regum Laudatissimorum, ut malis venturis occurreret, constituisse antevertere perversos et fraudulentos Patris Laurentij conatus. Et quamvis haberet Rex occasionem animadvertendi in eum, constituisse tamen parcere Laurentio, ne damno afficeretur maiori in hisce Regnis. Quod pertinet ad libros, quos lingua Danica et Latina ediderit præter eos, [quos] exhibuerit Regiæ Majestati, præcepisse Regiam Maiestatem, 1. ut nominaret eos omnes, inter quos exemplaria ista diuisisset. 2. ut alia, quæ supererant, traderet Regi aut eius Commissariis. 3. ut Pater Laurentius, nulla interposita mora, egrediatur urbe, crastino die, et in posterum abstineat Regnis ipsius. 4. Atque deducatur salvus e Regno ad quem locum ipse constituerit, terra, per aliquem ex ministris Regiis.

Responsum Patris:

Exemplaria 3 distributa: 1 Regiæ Maiestati. Dño Cancellario et D. Resenio. Unum servasse M. Jonæ. Nulla hic se habere, sed Brunsbergæ plurima, et alia quædam de libris suis, tale responsum non expectavisse etc.

¹⁾ I Randen: Pater Laurentius Jesuvita, Brunsbergensis visitator etc.

Kjøbenhavns Universitets Forhandlinger fra 1604 til 1608.

(Slutning).

**M^o Rectore D. Thoma Finckio sequentia
sunt acta.**

Convocatio 21 Junij 1606.

Bleff læst offuer M. Iffuer Kong. Matz 10 dags breff
och paaskreffuit med Notarij handtt.

Retulit Mag^{cus} Dñus Rector, att Mag^{cus} Dñus Cancellarius haffde befalit hannom, ex singulari gratia Regiæ Maiestatis var beulgitt M. Ivaro Stubbæo, att hans stipendium motte staa hannom oben forre ad tempus, siquidem non excessisset Regno propter quandam inhonestam causam: sed propter debitum cum fratre, och att M. Conradus och M. Christiernus Rip. haffde loffuit att ville lesze diszimellom i M. Iffuers Stedtt. Et voluntate Regiæ Mayt^s et M^{ci} Cancellarij consensu bleff beulgitt.

Convocatio 5 Julij 1606.

Bleff 5 dags breff læst offuer M. Iuer Stub in Consistorio, fremboritt vid Christoffer Nielszøn glarmester. Et alia quædam proposuit Dñus Rector.

Convocatio 12 Julij 1606.

Dñus Episcopus resignerede j Tiende, Huedstrup, oc begier ingen i gien, dog att den maa komme M. Hansz Staffenszøn [tilgode]. Idque resignat propter importunitatem D. G. Dibuadij¹).

¹) Se Danske Mag. 4. R. II, 124.

M. Stephanius resignat Jylinge Tiende, oc proponerede M. Stephanius, att hannom motte viderlegges aff Uniuersitett, huillke [Penge] hand skulle tage aff Jacob Lipper, som var — 100 Dr.

Begierede D. Georgius tre Tiender, som D. Claus haffde. Conclusum suffragiis omnium, att hand icke kand beholde disze samme tre. Men vill hand haffue de ij tiender eller andre ij, som hannom kand tiillkomme, er Uniuersitet till fritz. Respondit D. Georgius, hand begierrert inttet andet, end ret er.

Convocatio 16 Julij Anno 1606.

Missus est pedellus ad D. Georg. Dibvadium ex superabundanti, hand vilde declarere sig de decimis, huillke hand vilde hellst begierre, cum 3 decimæ ipsi non sint indultæ, ut supra. Respondit D. Georgius, att hand haffde resigneret duas decimas, att Professores motte vnde hannom, huillke de vilde sellffuer.

De quodam servo Typographi Henrici Walkirkij si posset inscribi in album Universitatis. R.¹⁾ omnium suffragiis sic: donec seruiat typographo Uniuersitatis.

26 Julij 1606.

Proposuit rursus Dñus Rector om de penge, som Uniuersitet er Kong. Studenter skyldig. Er 900 dr. Summa. Att hand haffuer penge behoff tiill Communitetet²⁾, om Uniuersitett ved' hannom nogen guode raad tiill penge? om Uniuersitet icke kunde aarlig nogett afflegge? om det icke kunde erlegge aarlig 300 dr.? Responsum communibus suffragiis, att der skulle erleggis aarlig tiill Communitetet 300 dr., consentiente etiam Rectore. Solus Dibvadius voluit dilatum ad reliquorum professorum aduentum. Una consentiebat etiam D. Metznerus, qui tunc advenit.

¹⁾ Her og andetsteds betyder R.: responsum (eller respondit).

²⁾ Universitetets daværende Rektor, Dr. med. Thomas Fincke, var Forstander for Kommunitetet.

En borger, Marcus Gertzen, klagede paa ij Studenter, Jacob Gregersøn och Knud Frantzøn, att de vare i hans haffue, oc bleffue skyldig for øll 1 Mk., de villde icke betale. Hospes tog kapenn fra Jacob Gregerssøn, saa tog hand sin knif vd oc uille slaa hannom. Item hand villde siden slagitt ind ad vinduett. Item skiellte hannom for en tiuf oc skiellm baade i gaarden oc paa gaden. Der offuer klager de begge Studenter, sagde, att Marcus havde skeldett dennom for skiellmer: Studiosus negtet, at hand icke haffuer skelldet hannem. ; Marcus Gertzen uar opkaldett, oc uar tiill fritz, att de nechttede, att de icke uiste nogett med hannom; dog skulle Studenterne incarcerari.

Convocatio penult. Augusti 1606.

Magnif^{us} Rector Gratias egit solenniter Deo optimo maximo, quod saluum et incolumem remiserit Regiam maiestatem cum suis ex Anglicana peregrinatione.

Propositum de quodam Gallicano, qui cupiebat docere lingvam Gallicam, et concessum est ei Collegium Valckendorpianum, ubi possit docere, si possit habere auditores.

Convocatio 13 Septemb. 1606.

Actum est de iis, qui studuerunt apud Jesuistas, an recipiendi sint in Numerum studiosorum? Concl. nihil certi, conveniendum esse Mag^{cum} Dominum Cancellarium.

Actum om Foszie haffre: Item om det Regnskab att høre. Dñs Rector protesterede, att D. Georgius icke skulle høre nogen regnskab i sin¹⁾ Rectorat.

20 Septemb. Convocatio.

Episcopus Lundensis scripsit ad M. Stephanium om en Person, som skulle verre Skullemester y Oust²⁾, nec est Baccalaureus. Responsum: Universitet haffuer ingen bref der om bekommit fra Kongen, men Bisperne³⁾. Universitet suarer intet der tiill.

¹⁾ D. e Dr. Thomas Finckes.

²⁾ D. e. Aarhus i Skaane

³⁾ Se Rørdam, Danske Kirkelove III, 17 ff.

Convocatio 25 Octob. 1606.

Petit M. Ivarus absens ab Universitate, ut paulo sit remissior in debito, quod contraxit, acceptum a templo Sæby et Præfecto Nicolao Petri. Responsum: dilationem differendam solutionis ad diem Philippi et Jacobi.

De studiosis Jesuviticis duobus, alter est commendatus a nobili in Norvegia¹⁾ et quidem cum comminatione²⁾. 2us est commendatus D. Resenio ab Episcopo Alburgensi. Quid statuendum? an statuenda aliqua formula Juramenti, ut serio constet de eorum conversione. Varie res est agitata, eo res rediit tandem, ut Mag^{cus} Dñs Cancellarius consuleretur super hoc negotio.

Convocatio habita est absente Notario.

Lectæ sunt literæ Regiæ pro calce advehenda ad sedem Fridericiburgensem. Et erant perscriptæ ad Professores Universitatis. Finita est circa hæc tempora Lectio Biblica in Novemb.

Alia Convocatio 3 Decemb. 1606.

Actum est de studiosis duobus, quibus injuria est facta a sartore quodam in plateis: an soli debebant conqueri apud Senatum Ciuium vel cum adjuncto privato præceptore. Conclusum: M. Cunradus tog sig paa att gaa paa Raadhusett; oc gick strax op.

Convocatio P. M.

Actum de quodam studioso i Christoffer Walcken-dorpffs Boder, qui extra tempus abfuerat impeditus adversis ventis. R. Rector: esse contra constituta.

Proposuit Notarius³⁾ de Bibliotheca obtinenda, quam diu tenuerat Mag. Christianus Johannis. Responsum est a plurimis, jure illam cedere Notario: a Dño Episcopo, D. Resenio, M. Johanne Erasmio, M. Cunrado, qui docuerunt, longa successione fuisse penes Notarium.

¹⁾ I Randen staar: Jørren Frisz.

²⁾ Hdskr. har: comminatione, som vel er en Skrivfejl.

³⁾ M. Hans Jensen Alanus.

Convocatio 17 Decembr. 1606.

Conquestus est D. Johan. Resenius de Privigno, qui aberat noctu. Sagde sig att uerre i Studij Strede huos en, som heder Petrus; ville icke neffne hannom, huo han var. Aderat Laurentius¹⁾. R., ipsum fuisse Petrum Paa in Nørregade tiill Michell Smidz, som er dugsuend y Communitetet.

Anno 1607.

Convocatio 7 Janua.

Resignavit publice Bibliothecam Uniuersitatis, quam jam aliquvamdium tenuerat, M. Christiernus Johannis Ripensis. Ejus administratio consensu omnium professorum est concessa Universitatis Notario. Librorum numerus illi est tradendus in præsentia professorum duorum, D. Johannis Resenii et M. Johannis Stephanij.

Convocatio Janua. 14.

Egit M. Christiernus cum M. Claudio²⁾ Pastore Amagriensi de distributione ad Pentecosten, illam putabat M. Claudius suam esse. Men efftteri der om var concluderit 13 Septemb. 1606, saa concluderer noch Professores dett samme at skulle verre ratum: Att M. Christiernus Lomborrigh skall den beholde. Thi den terminus, nar en kalldis tiill anden bestilling, skall regnis pro termino mortis, supra. Huillken Regula skall skriffuis in Libro Constitutionum.

19 Januarij Convocatio.

Actum est de controversia quadam inter Mauritium sartore et studiosum quendam Paulum Theophili³⁾, huillken hand klagede, att hand uiste, huo de vare, huilke haffue stormitt for hans husz och vførmitt hannom med vørsom ordt. Paulus suarede, hand uiste icke at sige derom. Menn

¹⁾ Laurits Hansen, Dr. Hans Poulsen Resens Stifsøn (s. foran, S. 531).

²⁾ M. Claus Hansen Jeger, der tidligere havde været Professor ved Universitetet.

³⁾ Se foran, S. 389.

efftterdi hand kallit sig paa en quindes vindiszbyrdt, bleff det opsat, at hand skulle kalde hende tiill tinge oc der tage beuist hendes vindiszbyrdt. Interim skall Paulus bliffue in Aresto.

Convoca° 1 Februar. 1607.

Indkom Mauritz Skredder oc sagde, sig att den anden Afftten var tiill giest, oc daa møtte hannom Jacob oc slog tiill hannom oc skadde hans hest. Jacob suarede, att hand red paa hannom, som gick paa gaden med Niells Jull circa sextam, oc daa drog Jacob sitt verrie vd, oc om hand skadet hesten, dett ved hand icke. Siden red hand ind tiill sit husz oc hentte ett rapir oc kom tiill dennom y gienn, oc daa tog Jacob hans verie fraa hannom. Mens Mauritius nechtter, att hand icke red paa hannom, oc icke talde itt ordtt tiill hannom, førend hand drog sit verie.

Videre sagde Jacob, att Mauritz haffde redett vnder nogle Studentters vinduer oc spurtt, om de vare der inde. Dette ville hand beuisze med Anders Morttenszøn, Pouill Theoph. oc Christen Gønge. Men Mauritz siger, att den afftten først ride han paa gaden.

Noch indkom Niells Jull, oc presterede sitt Juramentum att ville sige, huad hannom var beuist i denne sag. Jacob oc han(!), siger Niells, att Jacob haffde ett Verie vnder sin Arm, oc daa hand gick tiill sit Kammer med Jacob, møtte dennom Mauritz paa en Hest, oc rende tiill hannom, o: tiill Jacob. Saa slog hand tiill Hesten med Verriett, att hand icke skulle ride paa hannom. Videre er Niellszes vindisbyrd saaledis verbis expressis, som hand sellffuer dicterit: Torsdag afftten kom Jacob tiill Niells Jull paa sitt Kammers; der de gick vd sammen, sagde Jacob tiill Niells, at hand ville lane hannom sit Verie, thi dett var farligtt paa gaden. Siden gick de vd fraa Ferie Stredett op tiill Stenboderne, huor Mouritz kom rennendis paa en Hest i mod dennom saa ner, att Jacob trengde sig paa Niells. Daa spurde Jacob, om gaden var icke vid neck; medler tiid slog Jacob tiill Hesten med Veriett, som haffde

balgen paa. Siden vende Mouritz hesten oc vilde haffue offuerrendett Jacob. Saa drog Jacob først veriett. Siden rende Mouritz hiem med hesten, oc kom saa y gien med itt rapir, vden hesten, neden for Closter Strede, oc saa bad Moritz Jacob, att hand skulle slaa fraa sig. Siden kom de ind paa hin anden.

7 Februar 1607.

En botzmand, Lawe Skoning, liggendis tiill Lauritz Mariager, klager paa Lauritz Hanszen Studioso, att hand haffde løbt hannom paa Siden paa gaden, oc daa var de kommen i nogen trette: oc daa bekiender samme Bodsmand, att hand slog hannom paa munden. Och klager Lauritz uidere, att hand haffde kaldet hannom en Tiuff oc Skielm.

Lauritz klager, att bodszmanden slog hannom 2 eller 3 gange paa munden, oc tog hans hatt og kaste den siden tiill hannom.

Insuper beretter Niells Pedell, att der tumulten angick, bleff hand vdkallitt och daa raade Studiosis tiill, att de vare stille, och daa hand ville tage verriett fraa en aff dennom, ville hand icke anttuorde hannom dette. Aderant huic controversiæ Jørren Christofferszøn, Niells Bredall, Sørren Dolmer, qui puniti sunt carcere, et alter amisit gladium.

Om Bodszmanden: skall klages for hans Øffrighed, Skipper Niells Mallmøe, efftterdi Laurentius bleff fundet vskyldig; dette vinder Johanne Wintappers Quinde i en Seddell skreffuen tiill Mag^{cum} Rectorem. Dette vindner oc Beritte Tomisz datter ved sin Eed, att den Bosmand slog hannom 2 gange ved øiett, siden løb Lauritz fraa hannom oc boszmanden efftter hannom; oc berober sig Laurentius oc paa Anders Hansøns Søn, att boszmanden haffde tagett hans hatt fraa hannom, huillken hand dog kaste fraa sig.

In Negotio Mauritij.

Bleff indkallett Paul. Theoph., att hand skulle sige, huo der var med dennom, som stormede tiill husitt; men

hand sagde sig icke att verre i deris Compagnie, men uar inuiterit tiill giest aff Antonio: Huillkett Antonius oc bekiende Juramento proposito: at hand var inviterit aff hannom hora 5, oc hallgangen 7 gick fraa hannom, dertiill ocsaa att haffue lontt hannom sitt verge: oc der tumulten gick, bad hand Pouill, hand skulle bliffue inde, men Pouill suarede: de gjør mig inttett. R. Antonius: uill i gaa, daa gaaer i Guds naffn. Interrogatus Antonius, an nosceret ille aut uxor eius aliquem horum. R. non, nec se exiuisse.

Jens Norbagge Jesuvita bleff oc indkallett, et post longum examen, Juramento præstito, sagde sig icke att haffue verett i samme Pallementt eller for hans dør nogen tiid etc.

Jens Norbagge, en anden, examineredes ochsaa, om hand icke var i samme handell oc icke uiste nogen aff dennom at referere. R. se audiuisse fama nominatos fuisse, Norvegianos adfuisse, et inter illos hunc Johannem Norvegum et præterea Gothlandum Nicolaum. Post longam disputationem, Juramento autem præstito, dixit, se non adfuisse, nec sciuisse, qui essent.

Nicolaus Severinus Gothlandus etiam nominatus, qui in societate illa fuerit, kom ind oc fornechttede dett, quod non adfuerit, nec noverit illos: sed cum dubius hæreret maxime juramenti præstatione, ablegatus est ad carcerem tiill videre beskedtt.

Peder Sture¹⁾ bleff oc indkallitt oc fornechttter, neque se adfuisse, nec novisse aliquos authores eius rei.

Nominati sunt etiam Anders Morttensøn, Niells Seffrenszøn in consistorio nullo certo authore.

Convocatio facta 22 Martij 1607.

(Om Anklagen mod Dr. Jørgen Dybvad, s. Danske Mag. 4. R. II, 126 ff.).

¹⁾ Maaske den Mand af dette Navn, der, efter i nogle Aar at have været Sognepræst i Vejle, 1617 blev Sognepræst ved Helliggejsts Kirke i Kbhvn. og 1620 Hofpræst, men allerede døde 1628.

Indkom to Raadmend, Mogens Michellszøn oc Peder Anderszøn, oc førde med sig Kongens breff, att der skulle gaa En Daler aff alle ildsteder, som eies aff de Giestlige Kongens Tienner(!). R. assensum est.

Convocatio 4 Aprilis 1607.

Actum om Jordskyldtt, Libello supplici ad Regiam Mait^m, att Kong. Maitz forbiuder borgerne ingen skøde att tage vden Uniuersitetz Sambtøcke.

Convocatio 8 April. 1607.

Proposuit Mag^{cus}, att hand var besueritt med Hendrick Vallckircke, som begierede att haffue penge for thesibus, som var trøchtt offuer, som tiillforne var decreterit. Conclusum rursus: Agatur secundum Constitutiones latas 22 10bris [1604].

Om Skatten, att alle, som haffuer boder aff Uniuersitet, ochsaa (ex relatione Mag^{ci} Dñi Cancellarij) skulle giffue sin daler.

Convocatio 24 Aprilis 1607.

Indkom Claus Morttenssøn Rigens skriffuer paa Kong. Maitz vegne oc bar en skreffuen bog in Consistorium fraa Mag^{co} Dño Cancellario, som indholtt den Norske Ordinantz, att skulle revideres a Professoribus, att den siden kunde gaa vd paa trøck. Causati sunt Dñi Professores propter occupationes, Dñi Episcopi tempus esse valde angustum, ut non possint tam breviter illud scriptum examinare.

M. Jonas vocatus ad administrationem Sorensis Scholæ petiit sui habendam rationem de Residentia paulum tenenda. R^{sum}, fieri oportere secundum Constitutiones.

Convocatio 6 Maji 1607.

Adfuit Claudius Martini Scriba Regni et recitata est ordinatio, quæ usurpabitur in Regno Norvagiæ primum, secundum mandatum Regiæ Majestatis,

Convoca^o 16 Maii 1607.

Begierrer Mag^{cus} Dñus Rector paa Roskillede Capittells vegne att maa bekomme en Affskrifftt aff Uniuersitetz Jordbog (ex præbendis), och refererer Dñus Rector aff Mag^{ci} Dñi

Cancellarij mundtt, att Uniuersitett dett vell kunde giørre, och att Uniuersitett skulle holde guod Venskab med Roskilde Capittell. Item att Universitet skulle verre till fritz, att deris Jordbog var slagett paa vor Frue Kircke dør, quia illud, quod habent, id honesto nomine habere illos est notum. Res ista varie disputabatur inter professores putantes illud aliquando obesse potuisse Universitati, si rursus bona Universitatis incorporarentur Capitulo: Denique non videre se causas huius postulationis, cum sine dubio haberent catalogum istorum bonorum etc. Tandem conclusum, att Professores villde giffue speciatim fraa sig, huad huer haffde, tiill Mag^{cum} Rectorem, och att Rector motte anttuoerde dett Capitulo Roschildensi. Dog villde Rector først referere ad Mag. Dominum Cancellarium.

Item actum est de successionem Professorum, postquam remotus esset at officio D. Dibvadius, et M. Jonas esset vocatus ad administrationem Scholæ Sorensis. Relatum autem est, Magnificum Dominum Cancellarium voluisse, ut omnia legitima successionem penderent, atque ut illi ascenderent, qui diutius laboraverant in Academia, Pædagogi priores, quod etiam Dñis Professoribus non displicebat. Igitur actum est de Pædagogis futuris.

Retulit Mag^{cus}, D. Christophorum Dibvadium obtulisse suam operam Academiæ, quocunque modo admitti posset: Et M. Nicolaum Scholæ Sorensis Rectorem aspernatum fuisse Pædagogicam professionem: M. Volfgangum etiam stipendiarium Regium nominavit: Et M. Tancredum priuignum M. Jonæ. Alij alios, M. Hermannum, qui nuper promouit, Canutum Bieskium, M. Paulum Martini, M. Casparum Malmogiensem¹⁾ etc. Sed nihil adhuc est conclusum nominatim.

Item møgett bleff handlett om Jordskyllddt oc den vlempe oc besuerrellser: oc bleff concl., att mand skulle, om mueligtt var, affhende samme huszleye for penge, och

¹⁾ D. e. Casper Bartholin.

deroffuer haffuer Reverendus Dñs Episcopus D. Peder Vinstrupius bødett for de 4 dr., som gaar aff hans gaardt och Boder paa Nørregade, der D. Gellius nu i boer, 160 dr., huillkett alle Professores sambtøchtte, oc villde Rector referere dette tiill Mag^{cum} Cancellarium.

Item egit solemniter Mag^{cus} Dñus Rector gratias senatui pro fauore et benevolentia professorum sibi præstita in suo Rectoratu, et rogauit, si quædam minori, quam debebat, cura essent peracta, velint benigni esse interpretes, se quidem ea ex reipublicæ utilitate peregissee etc. vel peracta voluisse. Reverendus Dñus Episcopus illi nomine totius Uniuersitatis copiose egit gratias pro Rectoratu optime administrato etc. Hinc q. f. f. s. in Rectorem nominatus est Clariss. et Doctiss. Dñus M. Johannes Stephanus, qui omnium Professorum suffragiis est approbatus. Orationem se habiturum in resignatione spopondit M. Cunradus.

Excusat M. Rector, quod catalogum Lectionum non ediderit hactenus: et ratio est, quia desiderantur Professores.

Deinde protestatur, quod ex eleemosina et pecuniis promissis a M. Jona et M. Nicolao Pastore etc. in usum pauperum studiosorum nihil ad eius manus peruenerit, unde distributio aliqua fieri posset etc.

Item bleff handlitt om Proustepenge, et conclusum, ut in posterum ingen Proust skall ombedis paa Uniuersitetz vegne att indsette nogle Prester i deris Kirker, men att de skall indsettis formedelst Uniuersitetz breffue etc.

Convoca° Maij 29. 1607.

Bleff M. Tancredo efftter M. Jonæ begierring prolongerit Stipendium dett siette Aar, som nu haffuer hafftt det i 5 Aar. Och haffde Dñus Bernekouius intercederit pro Paulo Fossio; Item actum etiam est de Johanne Paschatio. Concessum, att Tancredus skall haffue den prolongation, saa frembt hand bliiffuer vden lands. Item att Paulus Fossius skall ochsaa admitteris ad stipendium Regium. Item ochsaa Johannes Paschatius.

Item proponerede Mag^{cus}, att hand haffde sentt D. Dibuadio hans register, och att hand haffde remitteret det samme: och var mögit contra statuta höggett vdi skoffuen och henskenckitt.

Och att huer Rector skall initio Rectoratus repetere Decreta Senatus, att de kand verre in renati(!) memoria, ne quid flat contra ea incuria.

Om Herluff Kircke huelling att oppbøgge: begier Murmesterne 20 dr.

Egit Mag^{cus} Rector de inspectione Communitatis, quam sibi solam Theologi usurpasse videbantur hactenus quo ad examen et ad inspectionem etc. Super quo negocio, scripto proposito, opinionem suam declaravit (ut Rectori sua dignitas restituatur) quod lectum est et illi inscriptum est manu notarij.

Collectis suffragiis approbarunt reliqui Dñi Professores, ut Rector interesset Examini et inspectioni, quantum in illis esset. Atque reliqui Dñi professores petierunt a Dñis Theologis, quod proposuit Mag^{cus} Rector.

Conqueritur Inspector Valkendorphianus de Casparo Nyborg, at hand haffde slagett hannom, och att hand skulle haffue krøbet ind ad vinduett etc., oc Jesper suarer, att Erasmus och slog hannom etc. Privabitur beneficio Valkendorphiano.

Noch klager Niels Nielszøn Studiosus paa Jesper Nyborg, Jesper Pouillszøn och Michell, att de haffde i en kieller taget hans verrie fraa hannom, brøt skeden etc. De suarer, att de vare injurieritt aff hannom med en brøgger suend, der haffde en stackitt bøsse etc.

Hans Kiuses karll klager paa Jacob Gregerszøn, att hand haffuer slagett hannom med en sten, der hand villde agett med hannom med geulltt. Item Pedellus Johannes klager ochsaa offuer hannom etc. Concl. hand skal betale drengen kost oc badsker lønen, oc hand skall endnu in carcere, et si deprehensus fuerit in alio scelere uel minore, privabitur beneficio.

Acta sequentia

Mag^{co} Rectore M. Johanne Stephanio, Professore
Logico.

Anno 1607. Convocatio prima 17 Junij ¹⁾).

Proposuit Mag^{cus} Rector ex Sententia Magnifici Dñi Cancellarij, non esse ulterius permittendum, ut vacaret Professio Rhetorica. Igitur eligendum esse alium, qui posset commode substitui in locum M. Jonæ. Ex voluntate et scientia Mag^{ci} Dñi Cancellarij suffragiis omnium Dominorum Professorum declaratus est Professor Rhetoricus Johannes Janus Alanus, Notarius Academiæ. Q. d. b. v. Et in senatum Academicum allectus est.

M. Vulfgangus Johannis Rumannus, Juramento præstito, ex consensu Mag^{ci} Dñi Cancellarij suffragiis omnium Professorum est declaratus Professor Pædagogicus.

Quædam alia proposuit Rector de D. Christophoro Dibvadio, qui etiam operam academiæ obtulerat, sed nihil posse concludi putat, nisi conveniatur Regia majestas. Obstabat etiam gradus Doctoralis, ut non posset facile admitti inter Magistros.

Item klager M. Hans Aalborrig, att hand haffuer præsterit sitt Juramentum de inferendis libris licitis et correctis, oc att hand oc Henrick haffue privilegier aff Kong. Maitz., nihilominus inferantur a minoribus bibliopolis, Christophoro Valckerk och Christen Bogfører, et mala minusque correcta, inde quæstum illis auferri. R. inspicendas literas Regias etc.

De Paulo Andreæ Coagiensi, qui repetiit habitationem Valkendorphianam et mensam Regiam. Sed utrumque est negatum, quia minime illi essent profutura. Primo tenore legum Valkendorpianorum, ne absint 12 septimanas, qua

¹⁾ Blandt de tilstedeværende Consistoriales anføres •Decanus M. Ivarus•, efterat han ikke havde været tilstede i Konsistoriet siden 2 Pintsedag 1606.

[o: lege] excluditur. Regia¹⁾ neque illi proderit; dat enim occasionem studium morbo superiori.

Convocatio 30 Junij 1607.

Lectæ sunt literæ Regiæ Majestatis quibus plenaria potestas conceditur Dñis professoribus, att de maa sellge denn aarlige Jordskyldtt, som de haffuer her i Kiøbenhaffn, och aff huer j daller 40 tiill att betale.

Convoca° 11 Julij 1607.

De D. Georgio Dibvadio: att Kong. Maitz er icke tiill sin[d]s att brugge hannom y nogen Uniuersitetz bestilling eller anden Tiennist. Siden, att de skulle neffne en Successorem, qui substituatur in locum D. Georgii.

Igitur Dñus Episcopus et reliqui Dñi professores gratulantur M. Conrado, vocato a Regia Majestate et Mag^{co} Dño Cancellario, et approbato a Dñis Theologis ad Theol. Lectionem. De Professione Græca suspensum est ad adventum Mag^{ci} Dñi Cancellarij in(?) Judicium.

Peder Knudzøn klager paa nogle Sludenter, som hafde giortt en tumult i sinn kielder etc. Conclusum: Intimatione publica cohibendos studiosos, ut crebrius potandi consuetudo aboleatur vel tollatur, quantum fieri potest.

Christen Bogfører indkom oc sagde, sig att haffue Uniuersitett tiill øffrighed. Oc hannom bleff adspurt, om hand icke haffde nogle forbødne bøgger; han sagde ney, att dett skulle icke findes etc. Inscribebat nomen suum in matriculam Uniuersitatis.

Convocatio 18 Julij 1607.

Ad Græcam professionem voluntate Mag^{ci} Dñi Cancellarij et Senatus Academici assumptus est a Mathematica M. Christiernus Johan. Ripensis. Et Mathematicam voluntate Mag^{ci} Dñi Cancellarij et Senatus Academici concessit M. Christierno Lumborig: Qui hoc die etiam est assumptus ad Senatum Academicum et declaratus Professor Mathematicus.

¹⁾ D. e. Kosten i Kommunitetet.

M. Petrus Heggelund petit pro sua uxore annum gratiæ, si humanitus quid illi acciderit. R. Spe bona est fovendus, nec posse Univers. aliquid statuere ante tempus.

Actum est de successore infimi pædagogi. D. Christophorus Dibvadius suam operam offert academix. Nominatus est M. Nicolaus Rector Sorensis apud Rectorem per Abulam uxorem D. Andreæ Christierni. Sed quia nihil constabat de ipsius mente, nec convenisset Rectorem aut aliquem professorum, Jure, qui respuisset condicionem illam sibi ante promissam et oblatam, de professione Pædagogica est præteritus. Tertio M. Hermannus, ad quem eligendum plerique omnes propendebant professores. Sed ante conveniendum Mag. Dominum Cancellarium.

Convocatio 20 Julij 1607.

Actum est de M. Hermannno, qui assumptus est ad Professionem pædagogicam primam, lectis constitutionibus et juramento facto solenni, suffragiis omnium professorum.

Convocatio 27 Julij 1607.

Conquestum est de petulantia studiosorum quorundam, qui nocte præterita excusserant fenestras Dñi Rectoris, Dñi Episcopi, D. Resenij, quid sit faciendum?

Item de iis qui strepitum concitarunt in templo. R. inquirenda esse capita. Quæsitum est a pedellis, an scirent aliquot. Responderunt, se quidem uidisse aliquot, sed ignorare, an illi turbatores essent. 2° ut Pedelli sedeant in templo in loco, quo M. Andreas¹⁾, ad maiorem observantiam tum Rectoris et Professorum etc.

P. M.

Eadem negotia de Studiosis tumultuantibus agitabantur.

Convocatio 28 Julij 1607.

Bleff Anders Gientofft²⁾ indkallitt, oc efftter Wachttmesterens Berettning i Rectoris husz bleff hannom forlaggt, att hand bleff fundett i (!) paa Gaden, huillkett hand bekiende,

¹⁾ I Randen er tilføjet: Pad. (Padborg).

²⁾ Se Ny kirkehist. Saml. III, 626. 641—2.

att hand var i Kiøbmangergade i en Kieller, oc med hannom vare Bertell Kolberre, Matz och Niells Gullansfare. Quæsitum, cujus pugio. R. Dett uar Matz Gullansfars Daggert, som Vachttmester anttuorde Dño Rectori i sitt husz. Ductus est in carcerem Andreas Gientofft.

Examen adhuc institutum est rursus tumultuantium.

30 Julij 1607.

Rursus actum de Turba et factione studiosorum. D. Thomas refererede, att hand haffde verritt huosz Statholderenn, som haffde befalitt hannom, hand skulle admonere Rectorem, att hand flitteligen grandskitt paa dennom, qui excitaverant illum tumultum in templo, ut rei deprehenderentur: atque ut ipse haberet, quod respondere posset Regiæ Maiestati reverso ex Norvegia. Gravius facinus esse tumultuari in templo quam fenestra fregisse etc.

Tandem collectis omnibus studiosis, qui inquiri poterant eo tempore fuisse in pulpitu, cum nullus adhuc esset inventus, qui reos et factiosos nominaret, dicta est sententia in Consistorio præsentibus omnibus istis studiosis nominatis, Privandos esse Mensa Regia omnes, qui in Communitate vixerunt, quique in pulpitu eo die fuerunt: Extra, et simul alumnos Regios in Arresto mansuros, donec aliquem nominarent authorem, vel aliquot saltem. Sicut latius patet ex scripto Mag^{ci} Rectoris.

M. Christ. Ripensis spondet pro Christierno Andreæ, ipsum hic se stitutum ante finem Augusti, nec enim fuit in Pulpitu facto tumultu, ut ipse refert.

Convoc^o 3 Augusti 1607.

Conquestus est Præfectus vigilum Thomas de petulantia quorundam studiosorum, qui exeuntem e templo D. Virginis risu et cachinnis exceperunt immoderatis, et qui eundem concitabantur, vertentes se post eum etc. Illorum unus fuit Andreas Gientofft, Franciscus Organist etc. et Paulus Theophilus. Illi vocati responderunt¹⁾, se non illius

¹⁾ Læsningen af dette Ord uvis.

causa tales risus concitasse, sed prouocatos fuisse narratione ridicula P. Theophili. Res eo est devoluta: Non cognoscentes reatum, deprecabantur culpam, et compromittebant se verbis aut factis nullam molestiam illi creaturos. Sic reconciliati.

Convocatio 13 Augusti 1607¹⁾.

Ebbe Degn bleff indkaldt aff Sæby Kircke om Ornum Eng, som ligger mitt i Kongens. Kand høstes huer Aar. Yder huer Aar hen vid 8 . . . Lesz.

Bleff handlett om en Klocke, huillken Sæby mend begierrerr tiill Kircken, vill løbe hen vid 480 dr. huosz Meister Borchartt først Kiøb, forvden anden bekosting med op-hengen oc udførsell. Resp.: D. Thomas er icke hiemme, dertiill M. Ivarus, som er oc skyldig, icke hellder, som haffuer stor interesse der ued at kunde contentere M. Borchartt. Oc bleff besluttett, att Andersz Skriffuer, Kircke Vergerne oc andre skulle legge fraa dennom, huad de erre skyldig paa det neste. Eller[s] kand mand icke lettelig komme det aff stedtt. Och siden, huad Universitet er anlangendis, skall Universitet legge tiill hues de kand(?) contentere Borckartt. Kand de samle 300 Dr., saa kand mand komme det aff stedtt. Oc att Bønderne ville hielpe der tiill.

Convo^o. 15 Aug. 1607.

Rursus actum de Studiosorum suspensione propter Tumultum, quid illis faciendum, cum nullum locum habuerit arestum illud. D. Resenius læste en sin Protestation in hac causa, som bleff læst oc paa skreffuitt. Rogatæ sententiæ, et maxima pars in illam sententiam, ut maxime suspecti deberent inquiri et in iis statui exemplum, vden de legger dette fraa sig tiill nogen anden.

¹⁾ Blandt de tilstedeværende findes næst efter Rektor anført D. Dibvadius; dog findes intet forhandlet om ham, som kunde begrunde hans Tilstedeværelse.

Actum de Clemente, suffragia sunt rogata, an debeat recenseri inter maxime suspectos, sic putat D. Episcopus [et] D. Resenius. Dubitarunt D. Gellius, M. Ivarus, M. Cunradus, M. Christiernus, at de kand icke legge hannom det paa. Notarius et M. Longomontanus mener, att dett skall.

Præ cæteris notati sunt 4: Clemens Norvegianus, Johan. Michaelius, Bertill Galltten oc Holgerus, oc indkallitt och adspurtt, om de endnu icke viste nogen, de suarede alle ney. Conclus.: Att desse fire skulle legge de andre vd tiill neste Onsdag, oc om de icke disz i mellom legger nogen for dennom vd, skall de relegeris.

Aderant præterea reliqui omnes, qui admissi ad mensam quidem, sed teneantur sub aresto ad diem proximum Mercurij.

Convocatio 19 Augusti 1607.

Rursus est actum de studiosorum tumultu, oc Clemens Norbagge bleff indkalltt oc sagde, hand haffde ingen vdkundskabitt. Quæsitum a Resenio, om hand icke var i flock med dennom, som vdslog vinduerne. Resp.: hand ved inttett der aff, oc suor paa det høyeste, att hand ved inttett der aff eller det andet i nogen maade.

Noch bleff Holgerus indkalltt, oc sagde om Ariel Norbagge, som skulle haffue sagtt, att de haffde dett oplagtt paa Bispens Eng. Advenit an paa Engen? Resp.: Ja. Om hand haffde hørt nogett? Resp.: hand hørde nogett, paa huillkett hand indlagde sin seddel; oc att de vare vid 30 Personner. Item dicit Holgerus, att Seffrenn Muremesters quinde siger, at hun haffde hørt, att de haffde dett paalagt¹⁾ paa Bispens Eng. Siger och om en Tage, heder Tage Christenszøn.

Indkom Hans Michellszøn; bleff hand adspurt, om hand uiste nogett, hand kunde fry sig med. Resp.: hand ved ingen, men att hand haffde hørt aff Seffrens Quinde

¹⁾ Er vel Fejlskrift for: oplagt.

saa, det var oplagt aff dennom, som var paa Bispens Eng: item att de sagde det, at de ville skrabe, hærcke och icke støde, naar Seddelen bleff lest. Item om Ariel, att en var hoppmand for de andre. Item att hand haffde talldtt med Statthollder och begierde, att dett(!) ved hans authoritet vilde biude, det motte bestaae, tiill Kongen kom hiem. Resp. Stadhollder, att de vare skalcke alle etc. Item att de skulle legge de andre vd. Item att hand icke kunde giørre der ved.

Holgerus nominavit Andream Ibsonium, att Studentterne vilde supplicere tiill Professores, ut ignoscerent illorum inscitiae et ignorantiae juvenili.

Noch Bartolomæus asseverat, se nullos scire, nec potuisse aliquid expiscari in hoc negotio.

Andreas Ibson confessus est, se duos dies fuisse in prato Episcopi. 2° an ullos audiverit consultantes inibi super hoc strepitu. Resp.: minime. 3° anne dixerit melius esse, ut supplicentur professoribus, ut ignoscerent juvenilibus erroribus. Resp.: erant 12 uel . . . 20 pauperes in Collegio D. Thomæ, [qui dicebant] se voluisse supplicare ad Professores. Erat Andreas Lessøe inter eos: Christofforum Norbagge putat unum fuisse.

Andreas Lessøe resp.: vellent hoc facere, quia non poterunt tolerare famem. 2. at de vskyldige skulle bede for den skyldige. 3. Resp.: omnes istos, qui fuerunt in Aresto, fuisse in Collegio Medico, plures erant Per Bertellsøn, Peder Knirvett(?).

Niels Paaske begier Stipendium for sin Søn. R. fiet secundum foundationem.

P. M.

Petiit studiosus quidam Germanus, ut orationem haberet publice. R. nondum ipsum esse inscriptum, neque habitu tali esse, ut fieri possit sine offendiculo studiosorum etc.

Quæsita sunt suffragia, quid faciendum de quatuor primis?

Resp. Episcopus: De kand staa saa.

D. Resenius vill icke gaa fraa de fire, vden Holgerum kand communicatio excusare per juramentum præstitum, och vden mand setter andre fire i Steden.

D. Gellius mener, att de ij, som sig excuserer, Johan. Michaelius oc Holgerus, kand vel excuseris, oc att de andre, som var paa Bispens Eng, skal inquireris.

M. Ivarus non potuit non excusare quosdam: et eligendos alios in medio Choro: nec posse illis 4^{or} injici: ita censet M. Cunradus.

Christiernus [Johannis Ripensis] vult 4 manere in Aresto, ne absolvantur de aliis, qui non fuerunt in lateribus.

Notarius putat, servandos 4^{or} ad inquisitionem maiorem: segregandos esse, qui steterant in¹⁾ pulpitu deligendos.

Idem M. Christiernus, censetque inquirendos esse illos, qui in prato fuerant.

M. Rector neque potuit istis 4^{or} imponere totalem culpam neque eos absolvere totaliter.

Rursus conclusum, liberandos minus suspectos²⁾, qui sunt notati signo + in scedula Rectoris: inde segregandos ab iis magis suspectos. Et admonendos omnes de benignitate Academiæ erga illos: inde de severitate Regia, si causa ipsi fuerit commissa ad executionem.

Convoca^o 22 Aug. 1607.

Rursus actum est de Tumultu studiosorum et de iis, qui fuerant in prato Episcopi. Sed quia jam multi illorum decesserant, nihil est factum.

26 Septemb. Convocatio.

Om Procuratorio y Arsz, at M. Hans Horsens var der om soliceret, at hand villde tage dett paa sig. Lectæ eius literæ, quæ aliud quoddam prætendebant. Conclusum de M. Christierno Stub.

¹⁾ Et ulæseligt Ord.

²⁾ I Randen: soluti aresto.

Klagitt D. Johan. Resenius paa Anders Gientofft oc 2 andre Studentter, som var kommet i hans husz, der hand var i Roskiilldt, oc handlett sig vtillburlig med drick, dantz oc anden vlempe. Erant autem Andreas Gientoft, Ivarus Krag, Janus Johannis et Andreas Branderup. Concl., att de skall ingredi in carcerem, secundum leges, quia seduxerunt eius familiam, bibendo et saltando.

Convocatio postridie Michaelis 1607.

Om D. Christ. Dibvadio, att fogden skall forskaffe hannom 6 Rosennobell.

Convocatio 24 Novemb. 1607.

M. Seuerinus Velleus skall succedere dennom først tiill stipendium Regium, som er tiillforn approberit.

Agebatur de controversia quædam inter M. Johan. Alanum et M. Olau^m¹⁾, qui successerat in professione pædagogica, in Scania de quadam locatione rurali. Notarius berettett saaledis, att for ij Aar siden var død en bonde i Schane, vid nauffn Anders Persøn, der hand var pædagogus; nu sad hans hustrue Encke fritt i dett første Aar oc paa dett andett; disz i mellom lod Notarius anholde hosz hende, om hun icke uille tage sig en tiill echte oc feste gaarden, formenendis att det uar fallden i hans tiid, hand motte sig dett gjørre tiill beste, saa møgett han kunde med retten. Disz i mellom hende det sig saa, att der kom en vng karl uid naffn Jeppe, som beilett tiill hende: med huillken hun sambtöchte att uillde haffue hannom. Kom derfore ud tiill David Peterszøn, M. Hansis Procurator, Borremester i Malmøe, for^{ne} Jeppe med ij hendes sønner, Jens Jenszøn Fogett i Skrebling, oc med hans, Jeppis, Slechtt, oc festede aff David med Karines villge gaarden for 90 Dr. Saa hende dett sig, att hendis sind bleff forandrett, att hun icke uillde haffue for^{ne} Jeppe, aff andre wuenners indskydellsze; oc derom solliciterritt Borremester titt, at hun motte bliffue hannom quitt. Hand suarede:

¹⁾ M. Oluf (eller Wulfgang) Hansen Rhuman.

Jeppe haffuer fest gaarden, huillken ieg bestander hannom, oc haffuer giffuitt festepenge, 10 Dr., oc uar med eders minde, derforre kand ieg ikke røgge dett. Mens Quinden giorde nock uidere, gick tiill sinn Suoger oc broder, som uare lenszmend tiill Malmøe Slott¹⁾, oc gaffue dett for Slotzherren Siffuer Grubbe, hand uillde handle i den Sag, att Karine motte bliffue Jeppe quitt, oc selff tage Jeppis festing paa sig; thi hun villde for ingen deell haffue hannom, skulle hun end møste sit hoffuit. Daa bleff dett saa forhandlitt, att hun skulle verre Jeppe quitt, oc sellfuer tage leyen paa sig, oc Gaarden festede saa for 80 Daler. Oc siden att hun haffde saa løbett fastelaffuen med sagen, att bliffue hannom fry, som hun tiillforne haffuer sambtøchtt, beuillgett hun at giffue 20 Dr. oc en Oxe, tiill Michaelis, oc Jeppe fick sine 10 Dr. y gien, oc de bleff der om forligtte i guode maade. Oc dette skeede, før end Notarius Joh. Janus muterede sin profession, oc hun gaff 40 Dr. paa forneffnde festing, der hun festede. Dog Notarius aff de 20 Dr. remitterede 10 Dr., der hun haffde bud her offuer. Nu hende det sig saa, att en Karl kom i gien, vid naffn Oluff Persøn, oc vilde haffue Karine, med huillken hun consenterede i for^{ne} festing, dog at hand skulle giffue en recognition. Huillken saa kom ud tiill Kiøbenhaffn tiill M. Johan²⁾, oc gaff saadan leilighed tiill kiende med hendes suoger Peder Anderszøn. Oc der M. Johan var tuillrodig i samme sag, gick hand tiill Mag^{cum} Rectorem oc bespurde sig, om hand skulle leye eller tiill sige Karlen gaarden oc tage hans recognition derpaa, huor tiill M. Rector suarede Jaa, oc saa bleff samme recognition, som var 16 Dr., indlagtt huosz Dñm Rectorem tiill videre beskeed. Nu mentte M. Olaus, att samme festing hørde hannom tiill, oc sagde, att hand (Oluff) haffde fest gaarde aff M. Hans, efftter hand³⁾ uar kommitt ind i Universitett, huillkett

¹⁾ D. e. Bondelensmænd under Malmøhus.

²⁾ Alanus. ³⁾ Rhuman.

M. Hans fornechtett, oc sagde alleniste att haffue fangitt aff Karlen 16 Dr. in recognitione, oc icke tiill festing, som Peder Anderszøn uar offuuerendis, oc icke andett skulle med rette beuises, endog M. Olaus sagde, hannom at skulle haffue sagtt att haffue festitt samme gaard aff Notario.

Herom bleff *Dominorum Professorum Judicium* begiertt, *urgente causam* M. Olao apud Dñm Rectorem etc. Qui post longam deliberationem ita statuerunt efftter Constitutionum nostrarum liudelsze: Att efftterdi det uar noch-sommeligtt om talldtt om forⁿe festing vdi Notarij tiid, der hand var pædagogus, skall festingen fællge hannom oc høre hannom tiill: och efftterdi dett var endnu i hans Anno gratiæ, skall M. Hans oc beholde Recognitionem, som Oluff haffuer giffuitt, det er de 16 dr., som uare indlagt huosz Mag^{cum} Dominum Rectorem.

Begierede noch vid Mag. Dñm Rectorem Valentin Bogbinder ett Sted i Kircken uid Spri(n)ckelverkitt for leye, oc att indheffte theses professorum, huillket bleff hannom beuulgitt.

Anno 1608.

Convocatio 3 Februa. 1608.

Om Kaldelse af en Præst til Frue Kirke (s. Kirkehist. Saml. 3 R. I, 393).

M. Abrahamus petit hoc anno etiam stipendium 3: futuro. Concl.: habebit, si tamen in Germania etc. profectus fuerit; si autem manserit vel fuerit vocatus ad aliquam functionem, protestatur D. Thom. Finckius.

Convocatio 13 Febr. 1608.

Klager en Studiosus, at efftter hand haffuer lid skade aff en hoffdreng, nu forfølger hannom to och truer hannom; begier ret offuer dennom huosz byfogden, som uill ingen rett skaffue hannom, siger inttett at uille haffue med Studenter. D. Resenius promiter, att hand uill skicke bud tiill Byfogden.

Vare Senatores duo, Jacob oc Raszmus, oc kalde Dñm Rectorem vd for dørren oc sagde sig att uerre liill fritz oc gierne lod sig nøye med huad Uniuersitet haffde giortt [angaaende Valget af en Præst til Frue Kirke].

Convocatio 20 Feb. 1608.

Om Dr. Jørgen Dybvad (s. Danske Mag. 4. R. II, 140).

De Residentia D. Cunradi, illi concessa, quam inhabitat D. Carisius. Et quod D. Conradus apud Uxorem eius fuerat, si posset hac æstate alio se conferre. Respondit Uxor, se incertam fuisse, an posset hac æstate, ædibus non reparatis eius. Concl.: Rector kand lade hans hustru vidett, oc se, huad tiende der kom fraa Nederlandtt¹⁾.

Om Silles²⁾ Broder Lambrett, qui rediit hac septimana die Lunæ. Die Martis bleff det angiffuett, att Rector skulle procedere med hannom jure Academiæ. Constitutiones requirunt, ut similes ejiciantur e Republica tanquam pestis et pernicies aliorum. Conclus.: ut 14 dies detineatur in carcere.

Convocatio 2 Martij 1608.

Actum de fratre Sillæ, qui iam 14 dies custoditus fuerat. Lambertus læste den forpflichtt, som Uniuersitett haffde hannom forskreffuitt, huillken hand sagde sig att uillde holde oc indgaae, oc møgett mere, om Uniuersitett uillde hannom paalegge, oc uillde giffue tiill de Fattige tempore commodiore 12 dr., naar hand bliffuer forseett³⁾.

Actum aff M. Christen Hanszøn om nogle Kong. Maitz bøger, som D. Metzner haffuer. Item de Gesneri de piscibus.

¹⁾ Her opholdt Dr. Jonas Charisius sig den Gang i en offentlig Sendelse (se Dsk. biogr. Lex. III, 438).

²⁾ Sille Balkenburg, siden gift med Dr. Jesper Brochmand.

³⁾ I Registranten af 1633 over Univ.s-Archiv findes Fol. 211 b indført: »Lamberti Antonij Balkenbergerj forpflicht. 1. Att hand vill rette og bedre sig. 2. Holde sig fra dett Quindfolck, hand hidtill haffuer forseet sig med. 3. Eller og perpetuo excluderis, om hand dett ey gjør. 4. og loffuer, naar Gud giffuer hannom nogle villkor, att vdlegge til Universitetet 12 R. dlr. Anno 1608».

Item de globo. Item de prima parte Bibliorum. Item de libro, quem M. Jonas habet¹⁾.

Er M. Theodorus steffnett for huszleye. R. hand haffuer inttett leyett aff denne mand, som hannom klager, men aff M. Christ. Ripensi. (Se Ny kirkehist. Saml. V, 636).

Convocatio 22 Martij 1608.

Bleff lest to Kong. Matz. general Copier fra Roskilddt Capittell om den vnge herres hyllding tiill Trinitatis Anno 1608, vnderskreffuitt med M. Pouills hand, Notarii, oc bleff dennom paa skreffuit manu Notarij.

Convocatio 16 April 1608.

Actum est om en skatt tiill vollden, Raadhusett och Posten, som forgangen Aar. Deliberandum est de priuilegiis evoluendis et examinandis, att holde ann, att dett maatte ansees med deris Priuilegier huosz Kong. Matz; thi Professores erre alleniste under Kong. Mattz och Rectore.

Mag^{cus} Dñs Rector gratias agit Senatui Academico, quod pertulerint eius Magistratum cum magna caritate et dexteritate singulari, atque officium resignat, nominato Reverendo et Clarissimo viro Dño D. Petro Winstrupio Episcopo. Sed excusat se solícite Dñs Episcopus propter valetudinem adversam. Nihilominus suscepit officium Rectoratus, ut devolveretur negotium ad Vice-Rectorem, si quando non posset per negotia aut valetudinem adesse.

Inde proposuit Rector, nunc vocatus ad Administrationem Sorensem, ut eligerent professorem aliquem pædagogicum: in professione esse procedendum, ut succedatur legitime 3: promoueantur pædagogi. Nominarunt plures, præcipue M. Abrahamum²⁾, ane succedere posset in professione pædagogica? Suspensum.

De Professione Dialectica actum; propter appendicem Theologicæ Lectionis invitatus est M. Ivarus Stubbæus,

¹⁾ D. e. Bøger, der vare udlaaante fra den Afdeling af Universitetsbibliotheket, som Kong Christian IV havde skjænket.

²⁾ Abraham de Cardes.

qui recusavit. Sed M.^m Chr.^m Ripensem illud nunc petivisse, dixit Rector.

Om Kirckeuergeriätt, huillkett Rector uille commendere en anden; nominatus est D. Gellius.

M. Hieronymi¹⁾ Encke behollder sefffuér procuratorium y sitt naadens Aar y Wiborigh.

Extraordinaria Convocatio 26 Apr. 1608.

Noch bleff proponeret om Kongens breff, huorledis dett skulle forstaaes, secundum privilegia nostra. Concinntatæ sunt literæ supplices ad Regiam Majestatem, quas offerre volunt Regiæ Majestati D. D. Resenius [et] D. Thomas Finckius per Mag^{cum} Dominum Cancellarium.

Actum est de successore in pædagogica professione, nominati sunt plures: M. Abrahamus, M. Canutus Beske, M. Paulus Coldingensis, M. Absalon²⁾; quæsit Mag. Vice-Rector³⁾ suffragia professorum. Maxima pars consentiebat in Canuto Beskio vocando, si Mag^{cus} Dñs Cancellarius voluerit. Respondendum M.^o Abrahamo, indultum illi stipendium Regium etc.

Pridie Pentecostes (c: 14 Maji 1608).

Referebat Rector om nogle Breffue, som Mag. Cancellarius hæfde leffueritt Rectori, och suarede Dñs Rector tiill alle puncter, och Dñs Cancellarius lod sig saadanne suar befallde och loffuit paa Uniuersitetts vegne att vilde holde an, att Uniuersitet skall staa uid sine privilegier.

Item actum om, huo skulle paa Uniuersitetz vegne presentere sig y den unge Herres vduellensze, oc huad form mand skulle hæffue paa fuldmachtten. Responsum, att Rector och Decanus skulle offerere saadan fuldmacht och igien tage confirmation paa Uniuersitetets privilegier. Instructio erit latine.

¹⁾ M. Hieronymus Justesen Ranch.

²⁾ M. Axel Olsen, Rektor i Lund.

³⁾ c: D. Thomas Fincke.

Item proponeretur Rector, att resignatio skulle staa paa torszdag: dog sine convivio, consensu Mag^{ci} Dñi Cancellarij, effitterdi hans Hustrus Fader var død.

Convoca^o 2 Pentecostes 1608.

Actum adhuc est om Kong. Maitz Begierring om hans kierre Søns vduellellsze: och bleff lest aff Rectore ett fuldmactz breff giffuett Dño Episcopo Rectori futuro et M. Johan. Erasmo Decano facult. phil.

Item bleff lest en Instrux aff D. Finckio etc. Dog bleff besluttett att tale med Mag^{co} Dño Cancellario om hans mening y samme sager.

Magnifico Dño Rectore Dño Doctore Petro
Winstrupio,

Sielandiæ Episcopo vigilantissimo, S. Theologiæ Professore digniss^o etc.

Sequentes Convocationes fuere. Decano M. Erasmo etc.

Convocatio 1 Junij 1608.

Ascendit omnium suffragiis et Mag^{ci} Dñi Cancellarij ad professionem Dialecticam M. Christiernus Ripensis.

Kong. Maitz Confirmatz bleff lest, som er giffuett naadigst Universitetet.

M. Canuto Beskio commissa est professio pædagogica præstito Juramento.

Bleff handlett med Lauritz Seermager om det Kong. Maitz werck, oc bleff hannom loffuett 50 dr., at hand fører for^{ne} werck [fra Frederiksborg] her tiill Kiøbenhaffn.

Convocatio 4 Junij 1608.

Var tiillstede in Consistorio erlig och welbyrde Karl Bryske med iij andre herremend, som uar Jacob Høg, Siffuer Grubbe och Mogens Krabbe, oc indlagde Karl Bruske en domb: beklagendes paa en Student Anders Kolliding, som y Aarsze haffde slagett en Pige, etc. med videre, som vdi dommen formelldes: och effitterdi samme Andreas berøbtte sig uerre en Student, oc formentte, att den sag

skulle forhandles her y Uniuersitett for sin tiillbørlig dommere: daa begierrede Karl Bruske en dom øffuer samme Anders, om hand var en rett Studentt, eller icke, efftterdi hand icke studeritt her vdi Byen etc. Rector och Professores begierde dilation tiill dag 8 dage paa samme suar.

Convocatio 11 Junij 1608.

Actum est de studioso, an posset dici esse sub Rectore, dum absit peregre diutius. Varie res est agitata inter professores, ex Consilio etiam Mag^{ci} Cancellarij, ut negotium caute ageretur: An sit sub nostra jurisdictione, dum absit, etsi in studiis, quo etiam tenentur alij: sacerdotes, qui uidentur esse in studiis. Visum est aliis, att Uniuersitet kand icke dømme paa denne Domb, efftterdi hun staar endnu ved sin machtt.

Bleff Niells Frisz indkalldt, och Rector adspurde, om professores kunde dømme denne dom under, som er endnu ved sin macht. Om vi kunde dømme derpaa, efftterdi denne Byfogett er icke vnder vores Jurisdiction. Oc bad Uniuersitet, att denne sag motte forliges huosz wellbyrdig Carll Bruske. Lige saa raade ochsaa Dñi Professores Andream, att hand skulle brugge intercessoribus tiill Karl Bruske. Beder Rector Mag^{cus} paa Andreæ vegne Niells Frisz, hand wilde intercedere huosz Karl, att hand villde hannom forbiellpe tiill Forligelsze i samme sag. Och om Niells vilde vnde hannom en dag ij eller iij at forhøre sig om nogle guode venner tiill Karl Bruske. Dog Andreas sagde sig at uille raade med sine venner. Saa bleff de vduist sammen.

Conclusum: Dñi Professores begier Dilationem tiill paa Onszdag, ut detur reconciliationi locus interea studioso cum Nobili Carlo, oc indkallede de Andream, att hand entten skulle forlige sig tiill Onszdag, eller oc att skulle dømmes eller och affuises, efftter leiligheden. Niells begier, att det motte ske noget tiillforne. Responderunt professores: der kand inttett ske førend paa Onszdag.

Noch klagett Pedelli paa nogle Studentter, sønderlig paa Jacob, som uilde slagett dennom med en dragen Kniff, der de vilde haffde satt dennom i Kiellderenn efftter Mag^{ci} Rectoris befaling. R. Jacob: Nicolaum ipsum molestasse primum verberibus. Alius Erasmus fuit, qui effugit carcerem. Jacobus punietur carcere unius diei: alter carcere duorum dierum.

Noch klagett D. Gellius, att Wachttmesteren haffuer tagett sin dreng i Bispens husz oc satt hannom i Kiellderenn, och haffde ingen skade giort, vden dragett en kniff. R. rector skall sende bud efftter hannom.

Convocatio 15 Junij 1608.

Rursus actum est de Studioso Andrea Coldingensi, oc var ingen forligelse sked i mellom V. Karll Briske, som Andreæ raad[et] var siste Consistorij dag, oc sagde Niells Frisz, sig inttett att haffue hørt om nogen forligellsze. Endog att Andreas formentte sig dett att haffde tenterit huosz denn guode Mand, dog forgieffues.

Inde post longum eius rei Examen, med Anders Coldings Villie och Samtøckke, bleff saaledes affsagtt, vdi Niells Friszes et alterius och Andreæ paahør, att effterdi Carl Bryskes forsett uar, om hand icke burde at lide och staa tiill rette tiill Aarhus byting etc., och Andreas der uid tog, haffuer vi icke andett kunde end kiende, efftterdi det er en verslig sag, end der om att gaa paa Aarhus byting, huor gierningen er skedt, for huilket den haffde verritt tiill forne, eller tiill Landtzting, hues domb oc rett kand medføre.

Item begierrett Rasmus Tranne, at hand motte faa en medbroder tiill Vor Frue Kircke etc. oc bleff D. Gellius neffnet, qui non aderat.

Item proposuit M. Rector, at en Pige klager paa Jens Valentzued, qui ambit diaconatum.

Convocatio 18 Junij 1608.

Actum est rursus de causa Studiosi Andreæ Cold. och bleff Dommen eller Affsettelsen concluderitt.

Her Seffren [Lauridsøn] haffuer begiert at vere Kircke Verge¹⁾ i Jørrens Stedt.

Haffuer M. Iffuer steffnet Niells Pedersøn²⁾. M. Iffuer lod lesze en Lantzdommers domb paa Niells Persøn, at hand icke haffde møtt tiill Lantzting etc., som blev paa-skreffuitt. Niells Peersøn siger M. Iffuer tiill, att hand haffuer forfølgett hannom med en falsk process, der hand var Rector, mod recessen, oc mod den process, som Kong. Maitz haffuer forordnitt mod Karll Bryske, der de bønder etc. hannom anklagede. Sicut refert Nicolaus.

Item siger Niells, at han ued icke att gaa i rette med M. Iffuer, førend hand seer den affsked med Michell Vibe.

Indlagde sit klagemaal M. Iffuer y mod N. Pederszøn med en seddell skreffuet med sin egen hand, dog sine nomine. Postea subscripsit M. Ivarus suum nomen a Notario admonitus.

Convocatio 27 Julij 1608.

Proposuit M. Ivarus de sua causa, an Professores vellent judicare in ea ipsius causa, an non? et quando? D. Resenius suarer, att dett er errørigh Sag, och ved sig icke att kunde dømme der y, nisi adfuerint Mag^{cus} Dñus Cancellarius et Conservatores Academiæ. Concl.: Cognitio referatur ad M. D. Cancell., ut eius imploretur auxilium, a

¹⁾ i Gandløse (den forrige Kirkeværge var rømt paa Grund af et Drab).

²⁾ M. Ivar Stub havde alt længe ligget i Proces med den afsatte Foged Niels Pedersen, nærmest formodentlig i Anledning af Opgjørelsen af en Del Poster i M. Ivers Rektoratsregnskab. Under Sagen opkom ny Stridspunkter, og forskellige Personer inddroges i disse Kjævlerier, der syntes at blive uendelige (mangfoldige Sider i Konsistoriets Forhandlingsprotokol optages af dem, men de ere ikke her medtagne, da Vigtigheden ikke svarer til Udstrækningen). Undertiden kom det til meget heftige Scener i Konsistoriet, som da Niels Monsøn til Klarupgaard 2 Jan. 1608 i Professorernes Nærværelse truede Niels Pedersen med at han skal skyde ham ihjel, om han vilde forfølge hannom. N. Pedersen synes at have været en meget intrigant Person, som havde formaaende Forbindelser, der bestandig støttede ham.

cujus solius consiliis standum. Si ipse reliquos conservatores adhibere voluerit, per eum stabit. Magister Ivarus er der med tiill fritz.

Niels Monsøns Quinde, Buolld i Clarup gaardtt, kom ind oc sagde, hurledes hun var fraa hannom¹⁾ kommen: først laa hun y laenn eius metu, oc siden drog hun tiill Skourideren Christoffer och bad hannom, at hand uillde følge [hende til] hannom, et quomodo ejecta fuisset ab illo, qui noluit illam recipere. Om hun haffuer taget steffning offuer hannom? Resp.: M. Pouill²⁾ uill med det første forskaffue hende den. Aberat saltem ab eo paa trediedag, ut illa fatetur.

Convocatio 29 Julij 1608.

B(eg)jierde M. Ivarus, att den Seddell motte indskriffues i bogen, med huilken hand haffuer giffuett hannom Sag etc., som er paaskreffuitt den 18 Junij Anno 1608. Huilkett bleff beuilgett aff Dño Rectore oc Professoribus, oc liuder ord fraa ordt, som effter følger:

Niells Persøn, efftter som Du for nogen tiid siden haffuer tiillagtt mig ærrerørige sager, baade in specie som i min frauerrellsze, belangendis de femb daller gaarfestning aff Fulesang, oc siden y min neruerrellsze for Retten belangendis en daller huszfesting aff Aszindløsz, och der tiill med in genere oc generali defamatione et exprobratione, dett Du haffuer tiillsagtt mig for Retten, att Du vest och haffuer allehande med mig etc. Daa skeller ieg Dig her offenttlich for en skellmsachtig Løgner oc wærligh Mand, tiill Du beuiser mig nogett offuer aff dett, som du mig tiillagtt och tiillsagtt haffuer, eller ochsaa nogen anden værlig sag i nogen maade; och efftersom du beklager dig offuer mig, for du est affsagt aff dit fogit Embede, som du haffuer haftt offuer Universitetz guodtz,

¹⁾ o: hendes Mand.

²⁾ M. Povl Pedersen, Sognepræst ved Roskilde Domkirke, Notarius i Tamperretten, der paadømte Ægteskabssager.

daa siger ieg dig tiill her for Retten, att du haffuer tientt Universitett som en Tyff oc skalck, saa lenge de tingsuinder oc breffue staaer vid macht, som der om emod dig ere vdgiffuen, oc Jeg er offuerbødige att legge i rette, och hyder ieg mig herom med dig i Rette effter min forsettesz Liudellsze och vidne forklarellsze, som ieg allerede i mod dig paa disse sager i Retten haffuer indlagt¹⁾.

Iffuer Stub

mett egen handtt.

Videre bleff forhandlett om Niells Persøns sag; som haffde steffnett Dorritte D. Clausis²⁾ Søster i rette, som er comparerett, oc Jørren haffde fangett varsell³⁾. D. Gellius vill suare paa de andre Arffuingers vegne.

Oc var Jacob Skredder paa Niellszes vegne, lod lesze nogle Sedler paa Niellses vegne. Siger Jacob, at hand icke ved, om Hesten er betalld eller icke, huillkett D. Gellius begierde att motte indskriffues. Och begierde Dorritte Lembuigs⁴⁾ med en Seddel, att D. Clausis Regenskabsbog motte leszes om for^{ne} hest och i giennem sees. Huillkett D. Gellius gjorde och lod Jacob kaste i bogen, om hand kunde finde nogett om hesten. D. Gellius suarer och mener, att Niells Persøn siden haffuer giort regenskab med D. Claus, att hand uell haffde affquitterett med hannom for hesten. Jacob skredder siger, att Niells haffuer fangett hesten aff D. Claus Anno 1599.

¹⁾ I Randen er skrevet: »Bleff denne sag aldeles forligtt, och machttløs giortt den 20 Aprillis Anno 1609, offueruerrendis Erlig og Vellybyrdige Mænd paa Kong. Maitz vegne Anders Dreszelberrigh, Vilhelmus Dreszelbergh, Dittluff Holck och Hollger Gagge et inde Professoribus omnibus, excepto Metznero, etc., ut in actis istius diei sub M. Vulfango, etc.

Johan. Janus pp^a manu.

²⁾ Professor, Dr. jur. Claus Theophilus († 1604).

³⁾ Jørgen Schrøder, en Søstersøn af Theophilus, var en Tid Rektor i Slagelse.

⁴⁾ Dr. And. Lemvigs Enke var en Søster til Fogden Niels Pedersen.

Conclusum, att dommen staar endnu ved sin machtt, efftterdi Jacob haffuer icke førtt saa nøyachtig vindiszyrdt, som den kunde infringere, derforre bør dennom att føre nogett andett wissere, oc staa Dorrite tiilstede for sin kost oc tæring. Siden steffner paa ny i gien efftter loffuen.

Begierde Notarius paa Her Oluffs vegne i Gladsaxe, att degne staffnen motte festes hannom paa hans hustrues vegne ydermere. Resp.: Notarius skall forhøre, huad hand uill giffue paa hendes partt.

Proponerede Mag^{cus} om Her Seffren i Slagslundtt att faa Gandløse Kircke tiendtt. R.: hand maa bekomme den med den anden Kirckeverge.

Convocatio P. M. h. 12.

Bleff Kong. Maitz breff lest, att Universitetz och professorum Tienere skulle age Kalck fraa Sundby ferrie tiill Friderigs Borgh etc.

Item actum est de Notariatu et Bibliotheca. Munus utrumque petiit M. Rumannus. Notariatum ipsi ante concessum obtinuit quidem nunc, sed non præstitit Juramentum. Bibliothecam non potuit, quia defectum sui pædagogij debuit et potuit Joh. Janus resarcire, quo tempore illa caruit, Judicio Rectoris et Professorum, contrariante tamen D. Cunrado. M. Christiernus diu obtinuerat, amisso Notariatu, cum tamen in senatum esset allectus, propter labores, quos sustinuit colligendis et conscribendis libris ex parte: Cur non et idem obtineret J. Janus, qui similiter primis(?) colligendis et conscribendis non modicos etiam insumpsit, præcipue autem continuando Regiam Bibliothecam, defectum supplendo, et labore ad mundum scribendi omnes, ut patet ex Libro Regiæ Bibliothecæ.

Actum est etiam de Residentia M. Joh. Stephanij: Maxima pars inclinabat ad Johan. Janum præterito M. Christierno, quia erat eorum judicio illi residentia satis bona, in qua commorari vir bonus commode posset: imo omnes

præsentes, D. Cunrado excepto, qui posten consensit cum reliquis.

Deus Super Omnia Benedictus
Sine Fine et Mensura,
fiat, fiat!

Paa Omslaget af Protokollen findes følgende Antegnelser med M. Hans Jensen Alans Haand:

j skippundt klokke kaaster 60 dr.

Cum non stercoretur ager, amittitur fundus.

Juramentum non tollit malitiam.

Er der mindre i guodzet, som opbydes, end skyldig er, saa maa hand icke tage mere, naar den er louebyden.

Judex non debet sibi assumere personam advocati.

Interficiamus eum precibus. Pet. Pall. de quodam nobili, qui obiit ptiriasi.

Ob crimen multum crimen his manet inultum.

Bellovius: plus valet il quam nil.

Studiosus Vittebergæ paulo ...¹⁾ sonorus est excommunicatus. Cancellarius.

Contraria statuenti non est fidendum.

Processus nulli est negandus.

Anm. Den i Acta Consistorii (S. 105) under 16. Febr. 1603 nævnte M(agister) Padborg er vistnok den samme som (S. 782) under 27. Juli 1607 nævnes M. Andreas Pad., og sandsynlig den samme som M. Anders Madsen Blenthorp, hvis tynde Livslykke er skildret i Ny kirkehist. Saml. III, 582—91. Herpaa tyder det latinske Vers, som paa sidstnævnte Sted, S. 590, er meddelt.

¹⁾ Ulæseligt Ord.
